

Spolupráca s Poľskom

Spolupráca s mestom Poprad a jeho prezentácia v Poľsku bola jednou z tém rozhovorov na pracovných stretnutiach riaditeľa Slovenského inštitútu vo Varšave Adriána Kromku s vojvodom Svätokrížskeho vojvodstva Zbigniewom Koniuszom a maršálkom Svätokrížskeho vojvodstva Andrzejom Bętkowským. Počas stretnutí na vojvodskom úrade a úrade maršálka sa hovorilo o možnostiach vzájomnej poľsko-slovenskej spolupráce. Predmetom rokovania bol aj zámer pripraviť poľsko-slovenského fórum.

„Cieľom našich pracovných stretnutí je rozvoj a prehĺbenie poľsko-slovenskej spolupráce a aj preto máme spoločný zámer pripraviť POĽSKO-SLOVENSKÉ FÓRUM vo vojvodskom meste Kielce so zameraním na cestovný ruch, podnikanie, kultúru, vzdelávanie a spoluprácu samospráv, a to aj s účasťou a prezentáciou mesta Poprad“, uviedol diplomat Adrián Kromka.

Mesto Kielce, metropola Svätokrížskeho vojvodstva, má okolo 200 000 obyvateľov. Predbežný termín konania poľsko-slovenského fóra je koniec júna tohto roku. (pkr)

Nezabudnite

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021 na území Slovenska sa koná **od 15. 2. a potrvá do 31. 3. 2021**. Povinnosť sčítať sa vyplnením sčítacieho formulára majú všetci obyvatelia. Asistované sčítanie sa uskutoční v termíne od 1. apríla do 31. októbra 2021. (red)

PODTATRANSKÝ KURIÉR

SPOLOČENSKO-EKONOMICKÝ OBČASNÍK

ROČNÍK 11

Číslo 2

29. marca 2021

Mesto Poprad darovalo nemocnici 100 tisíc eur

Primátor mesta Poprad Anton Danko oslovil generálneho riaditeľa Nemocnice Poprad, a. s. Erika Chorváta, s myšlienkou pomoci mesta v riešení dosahov pandémie ochorenia COVID – 19 na prevádzku nemocnice v období mimoriadneho stavu. Z rokovania vyplynula požiadavka na vybavenie popradskej nemocnice anesteziologickými prístrojmi a intenzivistickými lôžkami.

„Som skutočne rád, že poslanci schválili môj návrh na dotáciu vo výške 100 tisíc eur. Každý týždeň si s pánom riaditeľom vymieňame informácie a viem, že v popradskej nemocnici situáciu zatiaľ zvládajú. Poprosil som ho, aby zakúpené prístroje slúžili nemocnici aj po pandémii. Suma pôjde z rezervného fondu, pretože platí, že z tohto fondu sa v takejto mimoriadnej situácii môžu platiť aj bežné výdavky,“ povedal Anton Danko.

„Som veľmi rád, že mestské zastupiteľstvo schválilo návrh pána primátora. Chceli sme, aby prístroje, ktoré zakúpime, pomohli pacientom s ochorením COVID-19, ale aby to boli zároveň

prístroje, ktoré pomôžu v prípade odznenia pandémie a vedeli by sme ich využiť aj v dobe poskytovania štandardnej zdravotnej starostlivosti. Pre každú nemocnicu je 100 tisíc eur veľká položka a bol by to problém z vlastných zdrojov, preto veľmi oceňujem postoj mesta, ktoré si uvedomuje, že nemocnica je dôležitá súčasť a poskytuje zdravotnú starostlivosť pre občanov mesta, ale i obyvateľov regiónu. Vyslovujem preto veľkú vďaku za prístup primátora a poslancov MsZ,“ povedal generálny riaditeľ Nemocnice Poprad, a. s. Erik Chorvát.

Za tieto finančné prostriedky nemocnica zakúpi anesteziologický prístroj a šesť intenzivistických

lôžok pre pacientov so závažným priebehom ochorenia Covid 19. Obstaranie týchto prístrojov súvisí so zriadením dvoch odizolovaných operačných sál, určených pre pacientov s ochorením Covid 19 a

prevenciou prípadného krízenia operatívnej negatívnych a pozitívnych pacientov, čo predstavuje zníženie rizika nákazy pacientov ako aj personálu nemocnice.

Mesto Poprad

SLOVENSKÝ PATRIOT

JUDr. Miroslav Radačovský
nezávislý europoslanec
a predseda strany Slovenský PATRIOT

slovenskypatriot.sk

Vyjadrenie emeritného sudcu okresného súdu v POPRADE, súčasného nezávislého poslanca Európskeho parlamentu – JUDr. Miroslav Radačovský

Dňa 20. 2. 2021 sa uskutočnil prvý snem politickej strany Slovenský PATRIOT.

Vznikli sme z vôle niekoľkotisícového počtu občanov, ktorí svojimi podpismi so vznikom tejto strany súhlasili. Vznikli sme v období pandémie koronavírusu, bez toho, aby sme pandémiu ako tému zneužívali v podpisovej kampani. Vznikli sme bez podpory médií. Vznikli sme bez akejkoľvek finančnej podpory rôznych subjektov. Táto politická strana nevznikla ako politická strana tzv. kúpením si inej strany. Nie sme zaťaženi politickou minulosťou a toto je dobrý základ pre naše budúce pôsobenie.

Môže nám niekto vyčítať prečo názov „Patriot“? Aj pojem demokracia, pluralizmus, prezident, parlament a ďalšie, nie sú slovenského pôvodu. Celý svet však vie, čo tieto pojmy znamenajú a celý svet tiež vie, čo znamená slovo Patriot. Tento pojem pre občana hociktorého národného štátu si v Európe a vo svete ctia a vážia.

Slovenský Patriot, na rozdiel od nacionalistu, je každý občan Slovenskej republiky, ktorý má vzťah k Slovensku. K mestu, dedine, lesu, k svojim tradíciám, k rodnému jazyku, bez ohľadu na to, či ide o Slováka, Maďara, Rusína, Žida či Róma. Bez ohľadu na to, či ide o kresťana, ateistu alebo príslušníka iného náboženstva.

Predbežné priority strany Slovenský PATRIOT - Strana pre reálne riešenia a skutky, ktorých zrkadlom bude výsledok našej práce:

- a) Budovanie ekologicky čistého, zeleného Slovenska s ohľadom na potreby ľudí.
- b) Sociálna spravodlivosť a prosperita
- c) Slovensko pripravené na digitálny vek
- d) Ochrana práv spotrebiteľov
- e) Boj proti všetkým formám extrémizmu a hnutiam smeru júcim k potlačaniu (základných) ľudských práv a slobôd.

- f) Suverénne postavenie Slovenska v európskom spoločenstve suverénnych národných štátov
- g) Posilňovať a chrániť tradičné kultúrne hodnoty Slovenska a pamäť národa
- h) Úcta ku kultúrnym tradíciám, vierovyznaniu, rodnému jazyku, národnostných menšín, etnických skupín žijúcich na území Slovenska.
- i) Rešpektovať prirodzené právo dieťaťa na otca a matku. Rešpektovať manželstvo ako jedinečný zväzok medzi ženou a mužom.

O politickej strane Slovenský PATRIOT sa dočítate viac na webovej stránke www.slovenskypatriot.sk alebo aj na Facebookovej stránke:

 Miroslav Radačovský - Slovenský Patriot a Europoslanec
@radacovskypatriot - www.facebook.com/radacovskypatriot

NAJNIŽŠIA CENA ELEKTRINY POD TATRAMI

Slovenská spoločnosť RIGHT POWER dodáva zelenú energiu z obnoviteľných zdrojov stovkám spokojných domácností už 15 rokov. Naša energia je ekologicky udržateľná a ekonomicky výhodná.

UŠETRITE DESIATKY EUR!

Domácnosti s vyššou spotrebou **v tarife D2 s RIGHT POWER ušetria** pri priemernej ročnej spotrebe* **až 33,90 €****.

Domácnosti s elektrickým výhrevným vykurovaním **v tarife D5** môžu s nami ušetriť dokonca **až 125 €****.

ZA OPÝTANIE NIČ NEDÁTE

Zavolajte nám alebo pošlite mailom **vyúčtovaciu faktúru**.

Náš ochotný zákaznícky servis Vám vypracuje nezáväznú cenovú ponuku presne ušitú pre potreby Vašej domácnosti. Garantujeme však, že našej ponuke len ťažko odoláte.

SLOVENSKÝ
DODÁVATEĽ
ENERGIÍ

DODÁVAME AJ PLYN

Do nášho portfólia sme zaradili aj dodávku plynu. Naša cena je najnižšia na slovenskom trhu, rovnako ako cena elektriny. S RIGHT POWER môžete **ušetriť na plyne až do 33 €** ročne** v porovnaní s dominantným dodávateľom plynu.

Odoberajte od RIGHT POWER oboje komodity a ušetríte dvojnásobne!

O NÁS

Spoločnosť RIGHT POWER je lídrom na európskom trhu s energiami. Zaoberáme sa dodávkami elektriny a zemného plynu na Slovensku a v Čechách výhradne z obnoviteľných zdrojov, pretože nám záleží na budúcnosti našej planéty. Medzi našich spokojných zákazníkov patria stovky domácností, firiem a obcí. S RIGHT POWER si každý môže dovoliť byť ekologický.

* uvedené údaje sú vypočítané zo štatistických hodnôt a na základe najčastejšie pridelených distribučných sadzieb.

** ceny sú uvedené s DPH.

@rightpowerenergie

kontakt@rightpower.sk

Na Bráne 8665/4, 010 01 Žilina

www.rightpower.sk

+421 902 111 144

Pripravuje sa privatizácia pošty, alebo ide o konšpiráciu?

Slovenská pošta, a. s., (ďalej SP) avizuje veľkú reštrukturalizáciu v jej histórii. Jednou zo zmien je aj redukcia pobočiek, ktorých sa má takto zrušiť až 1 100 na celom Slovensku. V rámci tohto zámeru tak príde o prácu až 1 500 zamestnancov pošty. Rušenie pobočiek sa dotkne v okrese Poprad obce Gerlachov, Mengusovce, Štola a ďalších.

V týchto obciach ide o kamennú poštu s jednou zamestnankyňou, ktorá zabezpečovala všetky služby pre občanov. V liste určenom občanom týchto obcí Ing. Martin Upták, PhD., predseda predstavenstva a generálny riaditeľ SP „zdôvodnil“ zrušenie pôst, okrem iného, aj takto:

* „osobne Vás chcem informovať o zmene, ku ktorej musí SP pristúpiť...

* ...využívanie poštových služieb kleslo tak, že SP nemôže u Vás naďalej prevádzkovať „kamennú“ poštu a **sme nútení** prikrčiť k zmene spôsobu poskytovania poštových služieb...

* Pri osobnom stretnutí s Vaším pánom starostom sme vysvetlili **všetky dôvody**, ktoré nás k tomu viedli, no hlavne to, ako budú všetky poštové služby pre Vás občanov zachované a ako budú pokračovať. **V prvom rade sme spolu s Vaším pánom starostom mysleli na Vás**, najmä na starších občanov a na tých, ktorí môžu mať problém s presunom.

* Najväčšia zmena pre Vás bude spočívať v tom, že „kamenná“ pošta skončí a takmer všetky služby, na ktoré ste boli doteraz zvyknutí, vybavíte u Vašej pani poštárky a poštového kuriéra.

* **Dôležité však pre Vás, milí občania, je, že Slovenská pošta, a. s., z Vašej obce neodchádza. Mení len formu a spôsob poskytovania služieb pre Vás.**

Tolko z listu, ktorý dostali starostovia a o ktorom mali informovať občanov obcí.

Ako nám povedali starostovia, na stretnutí s krajským riaditeľom SP v Prešove 25. februára 2021, kde si ich „predvolali“ nie diskutovať o zrušení pošty v ich obciach, len ich oboznámiť s rozhodnutím vedenia SP. Odôvodnili to tým, že pošty v ich obciach sú malé a mali jedny z najhorších výsledkov. Hoci starostovia žiadali o analýzu „výsledkov“ ich pôst, na základe ktorých rozhodli o ich zrušení, riaditeľ ich s nimi neoboznánil, vraj je to interná záležitosť.

Je len samozrejme, že starostovia po „takejto“ diskusii boli rozhorčení, pretože ich argumenty akoby pán riaditeľ ani nepočul, nie to, aby sa nimi zaoberal. Po takejto partnerskej diskusii im boli zaslané listy, ktoré im riadne zdvihli adrenalín a na list generálneho riaditeľa odpovedali:

Mgr. Ján Hroboň, starosta obce Gerlachov:

„Ďakujem Vám za Váš doručený list, ktorý ste nám zaslali elektronicky, a má byť určený pre občanov obce Gerlachov, o zrušení poštového úradu v Gerlachove, okres Poprad. Žiadam Vás, aby ste vypustili moje meno z Vášho textu, ktorým informujete občanov o zrušení pobočky pošty v našej obci. Lebo ja, ako štatutár obce Gerlachov a zároveň občan tejto obce, som bol a stále budem zásadne proti zrušeniu poštového úradu v našej obci. V dnešnej

ťažkej dobe, keď robíme maximum pre zjednodušenie života našich občanov aj napriek pandémie ochorenia Covid-19, sa rozhodne Slovenská pošta zrušiť poštový úrad a tým skomplikovať život občanov. Na rozdiel od Slovenskej pošty s Vaším vedením, práve my myslíme na všetkých občanov (nielen starých a chorých). Nie som ochotný informovať občanov o Vašom rozhodnutí a tvrdo sa voči nemu ohradzujem. Problémy, ktoré vzniknú Vaším rozhodnutím, si riešte Vy a neschovávajte sa za starostov obcí. Až doteraz, som bol presvedčený, že Slovenská pošta a samospráva sú partneri, ale týmto Vaším rozhodnutím som maximálne sklamaný. Najmä v tejto dobe, kedy by sme si mali navzájom pomáhať.

25. 2. 2021 sme boli na stretnutí s regionálnym riaditeľom pošty v Prešove, kde nám bolo oznámené, že pošty v obciach Gerlachov, Mengusovce a Štola budú s účinnosťou od 1. 5. 2021 zrušené. Samozrejme, ako to začína byť poslednú dobu vo viacerých oblastiach pravidlom, že rozhodnú o nás a bez nás. Aj napriek tomu, že sme sa snažili našou argumentáciou zdôrazniť potrebu zachovania pôst v našich obciach, dostávali smw stále odpoveď, že je to z dôvodu ekonomického šetrenia a naše pošty sú dlhodobo v mínusových číslach, ale pri vyťažnosti našich pôst, nie sme o tom presvedčení. **Na našu otázku, či sa rokovalo o tejto veci aj prostredníctvom ZMOS-u, sme dostali odpoveď, že áno, ale nevedia s akým výsledkom.** Podľa našich informácií, na ktoré sme sa pýtali v kancelárii ZMOS-u, o **rušení poštových úradov v samosprávach sa nerokovalo.** Myslíme si, že koncepcia pošty by mala byť založená na službe obyvateľom. Na otázku, či nám môžu poskytnúť hospodárenie pôst v našich obciach, sme dostali odpoveď, že túto informáciu nám nemôžu poskytnúť.

Na záver sa Vás vážený pán generálny riaditeľ Slovenskej pošty chcem opýtať: Máme možnosť sa vôbec voči tomu brániť, alebo sa budete pozeráť na občanov našich samospráv len cez čísla?

Martin Hajko, starosta obce Štola:

„Váš list doručený e-mailovou poštou pre občanov obce Štola ma veľmi nahneval. Uvádzate v ňom, že pri osobnom stretnutí v Prešove dňa 25. 2. 2021, sme si vysvetlili dôvody ukončenia prevádzkovania kamennej pošty v našej obci.

Chcem zdôrazniť, že nič sme si nevysvetlili. Moje pri-

pomienky a moje návrhy ste vôbec nerešpektovali a nebrali do úvahy. Pritom som navrhoval odpustenie nájomného za kamennú poštu a prípadne aj refundáciu alikvotnej časti mzdy pracovníčky pošty, aby bola prevádzka pre vás efektívna. Máme v obci 130 dôchodcov a pre týchto ľudí bude neefektívne chodiť do Svitú na poštu, ktorá svojimi priestorovými možnosťami (najmä časťou, kde čakajú ľudia na služby), už teraz nevyhovuje, býva preplnená.

Kde je epidemiologické hľadisko? A ak bude dodržiavané toto hľadisko, kde tí starí ľudia, ale aj mladí budú čakať na svoju službu oznámenú žltým lístkom?

Ekonomické hľadisko ste povýšili nad službu občanovi.

Želám vám, aby vám toto rušenie kamenných prevádzok prinieslo očakávaný efekt, ale určite vďačnosť obyvateľov nie, ale zrejme ich potreby sú vám tak trochu ľahostajné. Je to veľmi smutné“.

Ján Šoltis, starosta obce Mengusovce:

„Ďakujem Vám za Váš e-mailom doručený list pre občanov obce Mengusovce o zrušení kamenného poštového úradu v Mengusovciach. Poprosil by som Vás vypustiť moje meno z Vášho textu, lebo ja ako štatutár obce a zároveň občan, som bol zásadne proti zrušeniu úradu. Na rozdiel od Vášho postoja, práve ja som myslel na všetkých občanov (nielen na starých občanov). Všetko je to výsledok práce Vášho manažmentu a zároveň Vašej.

Nie som ochotný informovať občanov o Vašom rozhodnutí a tvrdo sa voči nemu ohradzujem. Problémy, ktoré vzniknú Vaším rozhodnutím si riešte Vy a neschovávajte sa za starostov obcí. Ja Vás tiež neoslovujem pri riešení mojich problémov a nie je ich málo.“

Myslím, že k týmto vyjadreniam jednej i druhej strany už nie je potrebný žiadny komentár, ale predsa, nedá sa nezamyslieť nad konaním zodpovedných pracovníkov, ktorí by mali zlepšovať služby občanom tohto štátu a nie ich likvidovať. Spomeňme si, ako sme prednedávnom rušili mnoho prímestských spojov, keď väčšina liniek do menších obcí bola zredukovaná na minimum a na strane druhej občanov malých obcí nútime presúvať sa do blízkych miest, kde sú pošty „ziskové“, ale kapacitne nestačia. SP vo svojich zámeroch zdôrazňuje, že sa chce stať „zelenšou“. To naozaj? Takže stovky motorizovaných kuriérov a tisíce motorizovaných klientov pošty na našich cestách určite veľkou mierou prispievajú k „zelenšej“ pošte.

V tejto diskusii sa vynárajú aj ďalšie súvislosti. Čo vlastne je služba občanom v závislosti od hodnoty za peniaze a dane, ktoré občania štátu odvádzajú? Samospráva nie je podnikateľský subjekt, nemá zisk a už vôbec by nemala vytvárať peňažné hodnoty, ale hodnoty iného charakteru – sprístupnenie služieb, ktoré uľahčia každodenný život občanov. Už preto nemôže štát a samospráva prioritne pozeráť na služby len cez zisk. V prvom rade musí prihliadať na spokojnosť občanov, čo je aj znakom fungujúcej spoločnosti.

Na druhej strane, Slovenská pošta je zatiaľ štátna pošta a je zarazajúce, že nad službu občanom je opäť povýšený zisk, bez ohľadu na dopad týchto rozhodnutí na samotného občana. Za ostatné obdobie môžeme pozorovať, že všetko, čo slúži občanom, vlády rušia, len dane sa neustále zvyšujú a ako vieme, pripravuje sa ďalšie zvyšovanie daní.

Z výročnej správy SP z roku 2019 vyplýva (rok 2020 ešte nie je zverejnený), že pošta dosiahla zisk cez milión eur. Ako hovorí správa, určité služby poskytované občanom zaznamenali medziročný nárast a sú ziskové. Dá sa pochopiť, že z desiatich prevádzok sú dve stratové a ostatné ziskové, ale tu ide o štátnu poštu a o služby občanom,

tak by to mal manažment riešiť iným spôsobom a nie tým najľahším – rušením pôst, aby sa akciová spoločnosť dostala do zisku a so ziskom by prišli aj odmeny manažmentu.

Je preto nepochopiteľné, že SP „musí“ prikrčiť ku zmenám a „nemôže“ ďalej prevádzkovať kamenné pošty a sú „nútení“ prikrčiť k zmene... Na základe čoho, keď žiadnu analýzu nepredložili – ale musia! Rovnako úsmevný je aj odkaz, že „SP z vašej obce neodchádza, len sa mení forma a spôsob...“. Pre malé obce je to rovnaký odkaz, ako keď povie, že každý má prístup k pitnej vode, ale z vodovodných batérií voda len kvapká. Nakoniec, aké údaje boli poskytnuté regulačnému úradu, keď vedenie SP rozhodlo tak, ako rozhodlo?

Samospráva zo svojich rozpočtov dopláca za rôzne služby pre všeobecný prospech občanov, čo znamená, že nikdy nemôže na svoje aktivity pozeráť cez zisk. To isté platí pre políciu (ak ju šéfovia neženú pokutovať občana za každú cenu), pre hasičov, záchranárov, zdravotníkov, učiteľov a ďalšie. Môžeme na tieto zložky pozeráť cez zisk a nie cez ľudské životy a hodnoty, ktoré zachraňujú?

Natíska sa tiež otázka, koľko percent obyvateľov využíva služby pošty? Dočítali ste sa to niekde? Koľko percent ľudí využíva službu vlaky za-

darom a pritom nie všade sú železnice? V týchto malých obciach ľudia službu vlaky zadarmo nemôžu využívať, ale môžu využívať poštu v obci... a aj tú im chcú vziať. Na každej z týchto pôst pracuje jedna zamestnankyňa, nájomné je minimálne a náklady na energiu hradia obce. Takže, aké sú to tie skutočné dôvody, prečo sa musia malé pošty rušiť?

Nakoniec, prepočítal vôbec niekto náklady na fungovanie SP po novom, v porovnaní s terajšími nákladmi? A ak áno, prečo je takáto analýza tajná? Alebo ide znovu len o politické rozhodnutie a prípravu SP na privatizáciu, keď dnes ešte za štátne peniaze sa urobí obrovská modernizácia a potom sa za zlomok ceny predá „vybranému záujemcovi“? Predaj budov pošty už v súčasnosti by tomu aj nasvedčoval. Len mi nehovorte, že ide o konšpiráciu, pretože doposiaľ sa presne rovnakým spôsobom štát „zbavoval“ svojho majetku už v stovkách prípadov.

Keď sa pozrieme trochu do histórie, pošta, okrem prepravy správ, zásielok, telegramov a podobne, bola aj kontaktným miestom „na všetko a pre všetkých“. Práve v malých obciach je pošta takýmto miestom a ľudia si tu nechodia len pre doporučené listy, dôchodky, nakupovať dennú tlač, posilať listy, platiť šeky, ale aj dozvedieť sa „novinky“, čo sa v obci deje. Je to kontaktné miesto pre všetkých a neraz najmä zamestnanec pošty upozorní, že niečo nie je v poriadku, keďže ten a ten už dlhšie na pošte nebol. Nuž ale, čo tam po pocitoch ľudí, keď zisk je vždy prvoradý?

Ludmila Rešovská

Komisia podporí udržateľný rast a pracovné miesta

Európska komisia 2. marca 2021 schválila vo všetkých 27 členských štátoch celkom 226 projektov, ktoré podporia ich úsilie pri navrhovaní a vykonávaní vnútroštátnych reforiem na posilnenie rastu. Tieto podporné opatrenia sa realizujú v rámci Nástroja technickej podpory a na rok 2021 budú mať na podporu hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti v Európskej únii celkový rozpočet vo výške 102,6 milióna EUR.

Na Slovensku bude v prvej fáze podporených osem projektov v oblasti zdravotnej starostlivosti, vzdelávania, energetiky, ekologickej transformácie, zďaňovania, boja proti praniu špinavých peňazí a verejných výdavkov. Komisia takisto buduje kapacity na pomoc pri vykonávaní národného plánu podpory obnovy a odolnosti. Prehľad slovenských reformných projektov je na portáli https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/tsi_2021_country_factsheet_slovakia.pdf.

Nástroj technickej podpory je hlavným nástrojom Komisie na poskytovanie technickej podpory refo-

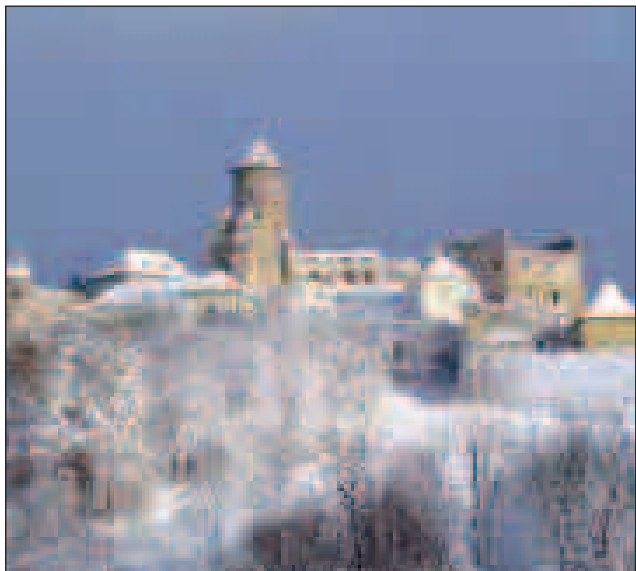
riem v EÚ. Je súčasťou viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027 a Plánu obnovy pre Európu. Vychádza z úspechu svojho predchodcu, programu na podporu štrukturálnych reforiem, v rámci ktorého sa od roku 2017 poskytlo viac ako 1 000 projektov technickej podpory vo všetkých členských štátoch.

Medzi reformy oprávnené na podporu z Nástroja technickej podpory patrí okrem iného verejná správa, správa vecí verejných, daňová politika, podnikateľské prostredie, finančný sektor, trh práce, vzdelávacie systémy, sociálne služby, zdravotná starostlivosť, zelená transformácia, napr. vlna obnovy, a digitálne

služby. Posilnenie inštitucionálnej a administratívnej kapacity na navrhovanie a vykonávanie reforiem a investícií je nevyhnutné na upevnenie odolnosti a podporu obnovy.

S vykonávaním plánov podpory obnovy a odolnosti súvisí celkovo viac ako 60 % predbežne vybraných projektov Nástroja technickej podpory na rok 2021, zatiaľ čo 30 % sa zameriava na zelenú dohodu a 44 % na digitálnu transformáciu. Nástroj technickej podpory takisto pomáha členským štátom účinne riešiť výzvy identifikované v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny.

Na Lubovnianskom hrade ďalšie rekonštrukcie

Odstránenie havarijného stavu a záchrana severovýchodnej hradby i tretieho nádvorja. To je hlavným cieľom blížiacej sa rekonštrukcie na Lubovnianskom hrade.

Obnova Hradu v Starej Lubovni pokračuje. Najbližšie sa zrekonštruuje severovýchodná hradba a tretie nádvorie. Prešovský samosprávny kraj (PSK) schválil na tento zámer spolufinancovanie vo výške viac ako 51-tisíc eur.

Celá rekonštrukcia by pritom mala stáť viac ako 850-tisíc eur, z toho nenávratné finančné prostriedky od Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie (MIRRI) SR tvoria takmer 800-tisíc eur.

Hlavným cieľom projektu je odstránenie havarijného stavu, rekonštrukcia a záchrana severovýchodnej hradby, rekonštrukcia vojenských kasární zo 17. stor. a hradnej studne/cisterny.

Rekonštrukcia počíta aj s pamiatkovým výskumom, sanáciou terénu, pilotážou, odvodnením, konzerváciou kultúrnych nálezových vrstiev a dostavbou hradného múru použitím pôvodného materiálu. Predpokladaný termín

začatia rekonštrukčných prác je koniec tohto roka.

V zrekonštruovaných priestoroch Lubovnianskeho múzea – hradu v Starej Lubovni by mala následne vzniknúť interaktívna zážitková archeologická expozícia. Formou moderných technológií bude návštevníkom prezentovať autentický život vo vojenských kasárňach.

Na treťom nádvorí vznikne po rekonštrukcii sokoliarsky dvor, na ktorom bude umiestnená stála scéna sokoliarov. Prebiehať tu budú ukážky sokoliarskeho remesla, AVES

terapia, teda práca s hendikepovanými návštevníkmi, tiež tvorivé dielne zamerané nielen na sokoliarstvo, ale aj ostatné hradné remeslá ako alchymista, parfumér, kováč, bylinkár, a pod.

Projektovým partnerom Lubovnianskeho múzea – hradu v Starej Lubovni bude Základná škola s materskou školou Maximiliána Hella zo Štiavnických Baní – prvá základná škola na svete, ktorá vyučuje sokoliarstvo ako predmet.

Lea Heilová
Oddelenie komunikácie a propagácie

Zápis detí do prvých ročníkov

V priebehu troch dní - od 13. do 15. apríla 2021, utorok, stredu, štvrtok, v čase od 13.00 - do 16.00 hod., sa na základných školách vo Svite začnú zápisy detí do 1. ročníka na školský rok 2021/2022.

Zápisy prvákov sa uskutočnia v Spojenej škole, na Mierovej ulici a Základnej škole na ulici Komenského vo Svite v súlade s protie-

pidemiologickými opatreniami, platnými v tom čase.

Rodičia sú povinní zapísať deti, ktoré dovršia šiesty rok veku a ešte do školy nechodia.

Zápis prebieha vypísaním prihlášky:

- elektronicky na stránke danej školy: Elektronická prihláška
- osobne bez účasti dieťaťa

Je potrebné si priniesť:

- občiansky preukaz zákonného zástupcu, rodný list dieťaťa, respirátor a vlastné pero.

V prípade zmeny nájdete aktuálne informácie na:

<https://zsmierova-svit.edupage.org/> tel.: 0903021333

<https://zssvit.edupage.org/> tel.: 0903061163

...Váš správny výber ochrany...

ODBORNÁ PRÍPRAVA A PORADENSTVO

KURZY ODBORNEJ SPÔSOBILOSTI SBS

Máš záujem o prácu v súkromnej bezpečnostnej službe? Chýba ti preukaz odbornej spôsobilosti?

Prácu v súkromnej bezpečnostnej službe môžeš vykonávať v hlavnom pracovnom pomere, ale aj popri zamestnaní.

Túto prácu môžeš vykonávať aj príležitostne pri zabezpečovaní verejných športových, kultúrnych alebo spoločenských podujatiach.

Odborne spôsobilá osoba môže pracovať aj v detektívnej agentúre.

Okružná 25, 058 01 Poprad

Tel.: 0915 577 771

e-mail: securitas@securitaspp.sk

www.securitaspp.sk

Tel.: 052/456 24 11 (NON-STOP)

Tel.: 0917 411 411

autodiely poprad

Autodiely pre osobné aj úžitkové automobily

Škoda, VW, Seat, Peugeot, Renault, Citroen ...

- Autofiltre
- Motorové oleje
- Karosárske diely
- Brzdové obloženie
- Ložiská
- Autobatérie
- Rozvodové sady ...

0909 990 800

www.autodielypoprad.sk

ATELIÉR POPPRAT

KURZY KERAMIKY

Kontakty: 0903 608 499 klub.pp.vytvarnikov@gmail.com

Môžete pokojne spať?

Je vaša nehnuteľnosť dostatočne zabezpečená?

(požiar, povodeň, víchrica...), vieme ochrániť Váš majetok

Máte zabezpečený príjem v nepriaznivých životných situáciách?

(dlhodobá práceneschopnosť)

Optimalizácia príjmov a ochrana vášho podnikania

Ušetríme Vám peniaze

Kontaktujte nás: 0917 984 613

0949 616 510

... a teraz môžete pokojne spať!

ČISTENIE HROBOV DOSEKÁVANIE PÍSM

Čistenie: Jednohrob 90€ 75€ Dvojhrob 140€ 115€

Impregnácia ZDARMA Doprava ZDARMA Obhliadka ZDARMA

Obnova písma: 1,2€ 1€/znak

Dosekávanie písma: Do 10 znakov 80€

11-30 znakov 7€/znak

31 a viac znakov 6€/znak (dohoda)

POMNÍKY, TABULKY S MENAMI

NÁHROBNÉ FOTOGRAFIE

VÁZY A SVIETNIKY

0940 653 651

0919 205 521

Ing. Miroslav Greisiger

www.cisteniehrobu.sk

Na všetky naše pomníky máte každé ďalšie dosekávanie písma so zľavou 50%!!

Jarná AKCIA
Cena platí do 1.5.2021

Nelákame Vás na najnižšie ceny, ale na dlhoročnú tradíciu, profesionálne odvedenú prácu a bohaté skúsenosti. Od roku 2014 sme k spokojnosti obslúžili viac ako 9100 zákazníkov a našu prácu môžete vidieť vo všetkých kútoch Slovenska.

BATIZOVSKÉ NOVINY

Marec 2021

Občasník obyvateľov obce Batizovce

Aj Batizovce sa zapájajú do projektov

Nová novela školského zákona s účinnosťou od 1. januára 2021 sa dotýka aj predprimárneho vzdelávania (teda vzdelávania detí v materskej škole). Rušia sa nulté ročníky v základnej škole a je povinné predprimárne vzdelávanie v materskej škole v trvaní jeden školský rok, čiže je povinná škôlka detí, ktoré do 31.8.2021 dovŕšia 5 rokov veku a povinnú školskú dochádzku v základnej škole začnú plniť od školského roku 2022/2023. Nultý a prípravný ročník sa ukončia 31. 8. 2022.

Aj preto sa v MŠ sa zvýši počet detí, najmä tých, ktoré by navštevovali nulté ročníky v ZŠ, a tak by nebolo možné prijať mladšie deti pre nedostatok miesta. Pre zabezpečenie dostatočnej kapacity nášho zariadenia predprimárneho vzdelávania sme sa zapojili do výzvy OPLZ-PO6-SC612-2019-2.

Žiadosť bola schválená a v decembri 2020 došlo k podpisu Zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov pre projekt Novostavba materskej školy v obci Batizovce, ktorého hlavným cieľom je zlepšiť prístup ku kvalitnému vzdelávaniu vrátane vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve. Výstavbou novej budovy materskej školy/elektrického pracoviska v obci sa rozšíria kapacity školskej infraštruktúry v obci (MŠ), čím sa vytvoria podmienky pre plnohodnotnú účasť detí z MRK v predprimárnom stupni vzdelávania. Vzdelanie zohráva najdôležitejšiu

úlohu v sociálnom začleňovaní MRK, boji proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii a zvyšovaní vzdelanostnej úrovne príslušníkov MRK. Kapacita materskej školy sa zvýši na 87 detí a zároveň sa zvýši počet detí z MRK, ktoré budú navštevovať podporenú MŠ na 28 detí z MRK. Realizácia projektu je naplánovaná od 03/2020, kedy sme začali s verejným obstarávaním projektovej dokumentácie novostavby MŠ až do 12/2022. Získaná výška nenávratného finančného príspevku je 348 234,70 €. Ide o dopytovo – orientovaný projekt. Riadiacim orgánom je Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR a sprostredkovateľským orgánom Ministerstvo vnútra SR. Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

u. fond na podporu umenia

Po tom, ako obecna knižnica s finančnou podporou obce prešla v predchádzajúcich rokoch modernizáciou, bolo potrebné ju obohatiť o nové knižné tituly. Samozrejme, obec prispieva každoročne na nákup nových kníh, ale krásny vynovený priestor a čitateľa si vyžadujú omnoho viac kníh rôznych žánrov zo súčasnosti. Z uvedeného dôvodu sme v máji 2020 podali žiadosť o poskytnutie dotácie z Fondu na podporu umenia v programe Akvizícia knižníc. Po úspešnom schválení v januári tohto roka došlo k podpisu Zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov v celkovej výške 2000 € na nákup knižničného fondu, a to najmenej 120 ks kníh pre deti a mládež: rozprávky, dobrodružné, pre dievčatá, detské populárne náučné - encyklopédie, detská próza, báje a povesti, komiksy a pre dospelých: krimi a detektívky, dobrodružné, bibliografie, romány a nove-

ly, náučná odborná literatúra. Čitateľa sa budú mať na čo tešiť. Ak máte dobrý tip na knihu, ktorá by nemala chýbať v našej knižnici, napíšte nám na email: obec@obecbatizovce.sk. Veríme, že tí, ktorí ešte nie ste členmi našej obecnej knižnice sa nimi v najbližšej dobe stanete. Dúfam, že aspoň na okamih vymeníme mobil, sociálne siete, na ktorých sme čoraz viac závislí, za knihu. Štúdiu o čítaní od Davida Lewisa z University of Sussex charakterizujú slová: „Stratiť sa v knihe je najvyšší spôsob relaxácie. Nezáleží pritom, akú knihu čítate. Keď sa úplne stratíte vo fascinujúcej knihe, dokážete utiecť pred obavami a stresom každodenného života.“ Svoju fascinujúcu knihu si môžete aj vy vybrať v našej obecnej knižnici, ktorá je otvorená každý utorok od 15.00 do 19.00 hod., samozrejme za dodržania epidemiologických opatrení.

V súčasnom období sme podali 8 žiadostí o dotáciu. Po ich schválení vás budeme informovať.

Mgr. Simona Chovanová

Prajeme všetkým malým i veľkým krásne veľkonočné sviatky plné zdravia, jarnej krásy, chutných dobrôt a hlavne rodinnej pohody.

Deň učiteľov 2021

Milé pani učiteľky, páni učiteľia! Blíži sa Váš sviatok (28. marec Deň učiteľov), no súčasná situácia nám nedovoľuje, aby sme sa stretli aj osobne pri spoločnom posedení, ako po minulé roky. Dovoľte nám preto aspoň takouto formou poďakovať za Vašu prácu, ktorá je zvlášť za posledný rok veľmi náročná. Vyučovací proces sa preniesol do virtuálneho sveta, ktorý pre nás všetkých priniesol mnohé nové a nepoznané veci. Znamená však aj výzvu, ktorej ste sa naplno ujali a vo Vašom napredovaní Vás posúva stále ďalej. Aj tu sa ukazuje, aké kreatívne môže byť povolanie učiteľky či učiteľa. Dištančná forma výučby

a online hodiny sa však nikdy nevyrovňajú klasickej atmosfére v škole a v triede, kde je v priamom kontakte učiteľ so žiakom a spolužiakmi – kamarátmi navzájom. Určite Vám chýba úprimný pohľad, či úsmev detí, džavot, ktorý sa nesie chodbou cez prestávky ale aj huncútstva, ktoré deti neraz v škôlke či v škole vyparatia. Možno nás pandémie naučí vážiť si opäť to, čo sme za posledné desaťročia už ani nevnímali. Prajeme Vám najmä pevné zdravie, trpezlivosť a aby ste sa čoskoro opäť vrátili do škôl, kde je Vaše prirodzené prostredie a znovu si užívajú chvíle s Vašími deťmi.

PhDr. Soňa Andrašová,
kultúrna referentka

Ideme do školy, nejdeme...?

Zatvorená škola, otvorená škola, ideme v pondelok do školy, alebo nejdeme do školy? Si negatívny, alebo si nebudaj tú koronu prekonan? Áno, toto sú najčastejšie otázky, ktoré si my dospeláci medzi sebou kladíme. Aj keď sa všetci snažíme, zasiahlo to aj našich žiakov. Všetci pedagogickí zamestnanci robia všetko preto, aby si to uvedomovali čo najmenej. Hoci január nebol najveselším mesiacom, škola bola otvorená pre rodičov pracujúcich v kritickej infraštruktúre. Popoludnia vyučovanie s pani učiteľkou, popoludní vychádzky s pani vychovávateľkou. No a ostatní na dištančnej výučbe. Verím, že výpisy vysvedčenia dostali žiaci cez Edupage prvý aj poslednýkrát. Február bol taký, ako má byť. Plná škola, radosť zo stretnutí, školské kolo v prednese poézie a prózy Hviezdoslavov Kubín a veľa času stráveného vonku. Marec sa začal značne chaoticky, ale nakoniec sa to utriaslo a pokračovali sme v prezenčnom vyučovaní. Bohužiaľ, aj do našej zborovne zavítal koronavírus, a preto sú momentálne štyri triedy a 14 pedagogických zamestnancov v karanténe. Verím, že 23.3.2021 nastúpime do školy. Pripravujeme sa na zápis budúcich prvákov, pripravujeme virtuálnu prehliadku školy i záznam vyučovacích hodín. Máme plný kabinet nových pomôcok na prírodovedu, matematiku i pracovné vyučovanie, ktoré čakajú na to, aby sa ich žiaci dotkli, vyskúšali a objavovali nové poznatky. Lebo aj keď sa všetky pani učiteľky i rodičia mimoriadne snažia, prezenčné vyučovanie je podľa slov našich žiakov to najlepšie.

Dobrovoľný hasičský zbor v tomto roku

Začiatok roka 2021 sa nesie prísnyimi opatreniami vlády SR, ktorá neumožňuje členom a členkám stretávať sa pri rôznych kultúrno-spoločenských akciách, na ktoré boli každoročne zvyknutí. Museli sme zrušiť 23. ročník Hasičského plesu, ktorý sa organizoval bez prestávky 22 rokov. Dané podmienky nám neumožnili zorganizovať tradičné fašiangy, ktoré by boli spojené so zabíjačkou.

Všetci členovia márne čakali na výročnú členskú schôdzu, ktorá sa v januári nemohla uskutočniť a zatiaľ čakáme na usúľenie opatrení, ktoré nám umožnia zorganizovať spomínanú schôdzu.

Stretnúť sa nemôže ani výbor DHZ, na ktorom sa všetky aktivity preberajú.

Vo februári sme odpovedali technický preukaz a značky ŠPZ z hasičského vozidla TATRA 815 a požiadali sme príslušné orgány na zaevidovanie do osobitnej evidencie MV SR. Zatiaľ čakáme na pridelenie nových ŠPZ.

Podali sme žiadosť o zásahové vozidlo IVECO DAILY,

ktoré sa kvôli súčasnej situácii s COVID – 19 nemôže odovzdať.

Zaznamenali sme aj prvý tohtoročný požiar suchej trávy, na ktorý boli povolani hasiči z HaZZ Poprad z dôvodu, že na príslušné doklady a novú ŠPZ pre naše zásahové vozidlo Tatra 815 stále čakáme. Požiar bol nahlásený 3. februára 2021.

Naši členovia sú nápomocní pri testovaní, ktoré organizuje obec Batizovce v priestoroch sály KD a v hasičskej zbrojnici. Spolu od začiatku roka to bolo 9x. Chceme sa poďakovať všetkým zdravotníkom, predstaviteľom našej obce, zamestnancom obecného úradu, členom DHZ, ako aj administratívnym pracovníkom za ich čas strávený pri testovaní a pomoci v tejto neľahkej dobe.

V priestoroch starej školy sa buduje Hasičské múzeum DHZ Batizovce a Batizovská izba. Stará ručná hasičská striekačka sa rozobrala a premiestnila sa do priestorov školy. Táto striekačka sa v minulosti a na obecných a ha-

sičských oslavách ťahala za konštruktívny záporom. Všetci spoločne veríme, že zrekonštruované priestory budeme môcť ukázať nielen našim občanom a členom DHZ ešte tohto roku.

V máji členovia DHZ plánujú vykonať brigádnicke zber starého železného šrotu, malo by to byť 18. -19. mája. Uvidíme, ako nám to situácia dovoľí, ale ak áno, tak budeme pripravení túto brigádu zorganizovať.

Začiatkom jari chceme pokračovať v budovaní hasič-

ského ihriska, a to rozhrňaním zemin a zasiatia nového trávy.

Boli navrhnuté a schválené termíny hasičských súťaží v roku 2021, ale všetko to záleží na prijatých opatreniach. Budeme sa snažiť vás o všetkom aktuálnom včas informovať prostredníctvom obce.

Na záver pranie, aby sme sa mohli všetci, v zdraví, čo najskôr stretnúť pri kultúrno-spoločenských udalostiach konaných v našej obci.

Lubomír Šoltís,
veliteľ DHZ

Izolácia zmenila životy aj aktívnemu Klubu žien

Milé čitateľky a milí čitatelia, milí spoluobčania, len pred pár dňami uplynul presne rok od vypuknutia pandémie koronavírusu na Slovensku. Presne rok žijeme iné životy, na aké sme boli doposiaľ zvyknutí. Životy v izolácii, s obmedzeniami, životy, v ktorých sa nemôžeme naplno venovať našim koníčkom, nemôžeme sa stretávať s našimi rodinami, priateľmi, známymi. Zvykli sme si na pojem lockdown, počas ktorého nie je možné organizovať verejné podujatia a zapájať sa do pravidelných aktivít, ktoré boli základom činnosti aj Klubu žien v Batizovciach.

Klub žien v Batizovciach pôsobí ako občianske združenie od roku 2017. Počas štyroch rokov sa členky klubu podieľali takmer na všetkých akciách, organizovaných obcou, folklórnou skupinou alebo dobrovoľnými hasičmi. Všetky tieto podujatia dokázali prijemniť nielen svojou dobrou náladou, ale aj všetkými chutnými dobrotami z kuchyne našich starých mám. Členky pripravovali popri obecných akciách aj svoje akcie venované práci s deťmi, tradičným batizovským zvykom, ako napr. príprave veľkonočnej a vianočnej výzdoby a samozrejme obľúbeným ručným prácam.

V priebehu minulého roka bol síce repertoár podujatí v Klube žien obmedzený, napriek tomu sa nám podarilo zorganizovať niektoré zaujímavé akcie, ako napríklad pečenie vianočných oblátok, ktoré sme venovali starším spoluobčanom, karneval na ľade a fašiangy, vychádzku za ľadovými sochami na Hrebienok, ako aj prednášku o nordic walking či kladenie vencov pri príležitosti SNP. Keďže pandémia veľmi zásadne vstúpila do našich životov a vyžaduje si pravidelné testovanie, naše členky sa rozhodli pomôcť občanom, ktorí boli zasiahnutí ochorením covid 19. Zároveň pod-

porujeme testovanie, ktoré sa pravidelne koná v obci Batizovce na dvoch odborných miestach. Sme nápomocné aj zdravotníkom, administratívnym pracovníkom, hasičom, policajtom, pracovníkom obecného úradu. Všetkým týmto pracovníkom v prvej línii ďakujeme za ich prácu a nasadenie.

Veríme, že čoskoro toto náročné obdobie pominie aj

vďaka nášmu zodpovednému správaniu sa a budeme sa môcť čo najskôr vrátiť k našim aktivitám a rozvíjať našu činnosť. Kým sa tak stane, budeme naďalej chodiť aspoň na prechádzky do prírody a podporovať tak naše zdravie.

Prajem všetkým čitateľom pevné zdravie, veľa síl, pohody a pokojný predveľkonočný čas.

Marta Šerfelová

Ako sa deti zabávali...

V súčasnej dobe nie je príležitosť na organizovanie, či zapájanie sa do spoločenských podujatí. Deti a dospelí tak nemali možnosť zúčastniť sa napríklad tradičného ľudového podujatia v obci počas fašiangového obdobia. My sa v materskej škole snažíme spestriť deťom pobyt organizovaním podujatí v rámci našich možností s dodržiavaním bezpečnostných opatrení. Jedným z podujatí, ktoré sa nám podarilo pripraviť, bol karneval. Hoci boli obmedzené možnosti/požičiavanie masiek, zábava detí len samostatne v jed-

notlivých triedach/, na čare karnevalu to vôbec nič neubralo. Masky boli úžasné-dotvorené maľovaním na tvár p. uč. Majkou. Deťom sme karnevalovú zábavu spestrili súťažami, hrami, tančekom - zabavili sa do sýtosti a po skončení karnevalu si naplnili bruška šiškami, ktoré im s láskou pripravili tety kuchárky. Pri odchode domov si odniesli malý darček od rodičovského združenia.

Všetkým ďakujeme za pomoc pri organizovaní tohto podujatia a tešíme sa o rok už v normálnom režime...

Dagmar Chromeková,
učiteľka MŠ

Miestna občianska poriadková služba pôsobí preventívne

Projekt Miestna občianska poriadková služba (MOPS) v obci Batizovce sa od 1.7.2019 realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje. Obec v rámci projektu získala nenávratný finančný príspevok vo výške 117 281,00 eur.

V našej obci žije početná marginalizovaná rómska komunita (MRK), tento projekt je priamo zameraný na túto skupinu obyvateľov s cieľom zvýšiť ich finančnú gramotnosť, zamestnanosť, integráciu do spoločnosti.

V procese výberového konania, ktorého sa zúčastnilo 16 uchádzačov, sme prihliadali predovšetkým na morálnu bezúhonnosť, spoľahlivosť, zodpovedný spôsob života, miestnu a osobnú znalosť marginalizovanej komunity, ale aj predchádzajúce pracovné skúsenosti. V

rámci projektu bolo vytvorených päť pracovných miest. Prijatých členov MOPS bolo potrebné zaškoliť, venovať sa im a koordinovať ich tak, aby si osvojovali a vytvárali pracovné návyky, rozširovali svoje pracovné skúsenosti, čím sa zvýši ich šanca uplatniť sa na trhu práce aj v budúcnosti.

MOPS je zameraná na niekoľko hlavných oblastí pracovných činností ako napr. udržiavanie verejného poriadku, znižovanie protispoločenskej činnosti, ochrana majetku občanov a verejn-

ho majetku, ochrana životného prostredia, ochrana zdravia a života.

Členovia MOPS preventívne dohliadajú na problémové lokality v obci, aby nedochádzalo k poškodzovaniu majetku, k znečisťovaniu životného prostredia, k rušeniu pokoja a ku kriminálnym činom. Poskytujú asistenciu PZ SR, sociálnym pracovníkom, záchrannej zdravotnej službe, školským pracovníkom, pracovníkom pošty pri ich činnosti v marginalizovanej komunite. Dohliadajú na bezpečnosť a disciplinovanie detí z prostredia MRK na autobusových zastávkach a v školskom autobuse. Hliadka nám je veľmi nápomocná aj v súvislosti s pan-

démiou ochorenia Covid 19, jej členovia zabezpečujú distribúciu rúšok, dezinfekcie, kontrolujú dodržiavanie karantény, protipandemických opatrení, v čase dištančnej výučby pomáhajú pri komunikácii škôl so žiakmi z MRK komunity, distribujú učebné materiály.

Tento projekt je prínosný, ako pre členov hliadky, tak aj pre našu obec a MRK. Chceli by sme, aby aj naďalej mohli hliadky poskytovať svoju službu, žiaľ projekt k 30.6.2021 v našej obci končí a doposiaľ nebola zverejnená výzva, ktorá by nám umožnila žiadať o nenávratný finančný príspevok a zapojiť sa opäť do tohto projektu.

Mgr. Mária Hudáková

(Ne)legálna osada

Marginalizovaná rómska komunita v našej obci je sústredená predovšetkým v osade, ktorá vznikla na ul. Cintorínskej v 90-tych rokoch.

Okrem dvoch bytoviek s 24 obecnými bytmi a trinástich rodinných domov je na lúkach, na prevažne obecných pozemkoch, roztrúsených 70 drevených chatrčí, v ktorých žije približne 500 ľudí. Ich životné podmienky nie sú práve najlepšie, a aj keď sa niektorí snažia, nedokážu si sami pomôcť. Pri svojej snahe narážajú na neochotu majoritnej spoločnosti.

Tá pramení zo zlých skúseností s rómskou komunitou a tak ani tá „lepší“ častokrát nedostanú príležitosť na zmenu.

V súčasnosti obec v rámci zmeny územného plánu pripravuje nové parcely v lokalite rómskej osady, ktoré budú určené na výstavbu legálnych rodinných domov pre Rómov.

Pokračovanie na 8. strane

Kultúrno-spoločenské okienko roku 2020 v zrkadle Pamätnej knihy obce

Rok 2021 je už v plnom prúde a opäť nastal čas pripomenúť si, čo je za nami. I keď v súčasnosti žijeme ťažké časy, aké tu ešte za našej generácie neboli, každý z nás musel dať skutočnosť prijať a s pandemiou sme sa za rok 2020 naučili nejaký žiť, i keď to nie je vždy ľahké.

5. januára nás v sále KD potešila svojím koncertom cimbalová hudba Popradčan a Chrámový spevácky zbor pôsobiaci pri Konkatedrále v Poprade. 28. januára sme v mene starostu obce zagratalovali našej najstaršej spoluobčianke, pani Cecílii Polovkovej k jej 98. narodeninám. 1. februára sme sa v dobrej nálahe stretli na XXII. ročníku Plesu DHZ Batizovce, kde nám do tanca hrala HS Spirit z Betlanoviec. 15. februára nás už po osemdesiatkrát navštívil DS Ozvena Poprad – Stráža a v sále KD nás potešil veselohrou Kamený chodník od Ferka Urbánka. 16. februára si deti na multifunkčnom ihrisku užili karnevalové stretnutie. 22. februára sme sa rozlúčili s fašiangovým obdobím tradičným Fašiangovým sprievodom obcou spojeným s VIII. ročníkom batizovskej zabijačky. 25. februára naša

obec pripravila fašiangový sprievod so všetkým, čo k nemu patrí v obci Zeleneč.

10. marca nastala kvôli vírusovému ochoreniu COVID-19 v celej spoločnosti mimoriadna situácia. Do odvolania sa rušia všetky verejné, kultúrne, bohoslužobné a športové podujatia. Vyučovacia proces prebieha dištančnou formou vzdelávania.

5. apríla bolo vykonané prvé testovanie v našej rómskej osade. 20. apríla prebehlo testovanie v CSS Domov pod Tatrami. Z 206 testov vyšli deväť klienti pozitívni, pričom neprejavovali žiadne príznaky ochorenia. 7. mája sme si za prísnych epidemiologických opatrení a v komornom zložení pripomenuli položením vencov pri pamätníkoch 75. výročie ukončenia druhej svetovej vojny, 78. výročie deportácie židovských spoluobčanov a 70. výročie od slávnostného odhalenia nášho monumentálneho pomníka, ktorý je venovaný obetiam prvej a druhej svetovej vojny. 10. mája sme si príhovorom v obecnom rozhlase pripomenuli naše vzácné mamy a staré mamy. 23. júna sta-

rosta obce JUDr. Gabriel Bodnár na základe voľby Rady školy pri ZŠ Batizovce vymenoval do funkcie riaditeľky ZŠ Mgr. Zuzanu Kľocovú na ďalšie funkčné obdobie rokov 2020 – 2025. 11. júla si deväť futbalových mužstiev zasúťažilo v 43. ročníku Mundiálu a v 5. ročníku Retro-mundiálu. 25. júla sme sa naposledy rozlúčili s evanjelickým farárom Mgr. Jánom Bakalárom v chráme Sv. Trojice v Prešove, ktorý nás po ťažkej chorobe opustil vo veku 60 rokov. V evanjelickom a. v. cirkevnom zbore Batizovce-Gerlachov pôsobil v rokoch 1987 – 1995. 26. augusta sme si pripomenuli 76. výročie SNP. 2. septembra sme otvorili brány našej ZŠ a MŠ v školskom roku 2020/2021. 6. septembra sme prežili príjemné chvíle na Zborovom dni cirkevného zboru ECAV Batizovce-Gerlachov. Zostavené družstvá si zahrli vo volejbalovom turnaji O pohár predsedníctva cirkevného zboru a deti si vychutnali skákanie v nafukovacom hrade. 12. septembra sme v mene starostu obce zagratalovali našej bývalej spoluobčianke, pani Irene Gabonovej k jej významnému životnému

jubileu 80. narodeninám. Svojím pôsobením vo funkciách poslankyne (1986 – 1990, 2006 – 2010), sudkyne z ľudu za OcÚ Batizovce (1986 – 2019) a kultúrnej referentky (1996 – 2006) sa významnou mierou prispela o kultúrno-spoločenský rozvoj našej obce. 15. septembra sme si vychutnali krásny slnečný deň na Batizovskom plese, keď sme absolvovali Cestu k prameňu. 23. septembra sme v Podtatranskej knižnici za účasti významných hostí uviedli do života knihu Zachraňovaný záchran, ktorého autorom je náš občan a poslanec OcZ Mgr. Vladimír Andraš. 26. septembra sme v mene starostu obce zagratalovali nášmu najstaršiemu spoluobčanovi, pánovi Františkovi Jarošovi, k jeho 93. narodeninám.

Počas dvoch víkendov, na konci októbra a začiatkom novembra prebehlo aj v našej obci celoplošné testovanie. V prvom kole bolo z 1469 otestovaných 33 pozitívnych, v druhom kole boli z 1288 otestovaných pozitívni dvaja. 5. decembra našu obec navštívil Mikuláš so svojou družinou. Deti z MŠ a ZŠ si pripravili program,

ktorý zaznel v obecnom rozhlase.

Z podujatí, ktoré majú v našej obci dlhoročnú tradíciu a ktoré sa kvôli pandemickej situácii a nariadeniam vlády SR nemohli usporiadať, spomenieme Deň učiteľov, výstavu Krehká krása Batizoviec, Folklórne slávnosti, Deň matiek, Ľudová akadémia MŠ, Noc kostolov, Deň detí, Rozlúčka detí s MŠ a ZŠ, Najlepšie batizovské pirohy, Spomienková súťaž DHZ, Ekumenická bohoslužba spojená s Dňom obce, Úcta k starším, Batizovské vinobranie a škvarovník, Vianočný muzikál MŠ, Vianočné koledovanie FSK, Štyri stretnutia starostu obce s jubilantmi.

Kultúrny rok 2020 sme uzavreli na Štedrý večer, keď z veže evanjelického kostola do tichej čarovnej noci zazneli v podaní Mgr. V. Andraša štyri vianočné koledy. Pri celkovom hodnotení môžeme skonštatovať, že i napriek pandémie sme minulý rok dali každému dňu šancu, aby bol tým najkrajším v našom živote.

PhDr. Soňa Andrašová,
kultúrna referentka
Mgr. Vladimír Andraš,
poslanec OcZ

Odpadové hospodárstvo v obci – LACNEJŠIE TO NEBUDE

Platenie daní nebolo nikdy obľúbené, ale je nevyhnutné. Platí to tak na celoštátnej úrovni, ako aj na úrovni miest a obcí. Zákon o odpadoch je v tomto nekompromisný a obec je POVINNÁ v súlade s § 81, ods. 7 zákona o odpadoch pri ustanovení výšky miestneho poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad vychádzať zo skutočných nákladov obce na nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom. Preto aj v prípade týchto povinných platieb existuje mechanizmus ich núteného výberu. Kontrolnou činnosťou najvyššieho kontrolného úradu bolo zistené, že väčšina obcí financuje odpady z vlastných rozpočtov aj napriek tomu, že táto činnosť má byť podľa zákona o odpadoch krytá výnosom z miestneho poplatku. Až 80 % obcí doplácalo z vlastného rozpočtu v priemere približne 20 % celkových nákladov na nakladanie s odpadmi. Každá šiesta obec doplácala viac ako tretinu nákladov a extrémna hodnota bola zistená v obci Ladomirová, ktorá v roku 2017 doplácala na túto činnosť viac ako 70 %. Už pri samotnom rozpočtovaní obcí nepokrýval výnos z miestneho poplatku predpokladané náklady v 72,41 % prípadoch.

Hlavným dôvodom pre zvýšenie poplatku je zmena legislatívy a nárast poplatkov za skládovanie. Obec poukazuje na dôležitosť motivovania domácností k triedeniu. Aj keď ekonomika odpadového hospodárstva v malej obci a veľkom meste sa určite líši.

S prihladením na vyššie uvedené, novelizáciu Všeobecného záväzného nariadenia (ďalej len VZN) o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad schválilo 28. decembra 2020 obecne zastupiteľstvo v Batizovciach. V rozsiahlej debate ohľadom určenia výšky poplatku za odpad na tento rok bolo hlavnou témou: A čo napríklad tí za „cmitrom“? Povinnosť platiť je na všetkých bez rozdielu podieľania sa etnickej menšiny. Náklady na odpad z domácností, ktoré produkujú viac odpadu sú niekedy čiastočne dotované domácnosťami s nižšou produkciou odpadu. V danej lokalite je však úplne iný režim zberu aj triedenia odpadu. S prihladením na sociálne pomery a sociálny systém, niektorý nadprie-

merne a preukázateľne (zne)-užívajú, preto nie je možné žiadnym právnym spôsobom vymožiteľnosť pohľadávky voči obci. Ide o domácnosti, kde zdroj príjmov týchto domácností tvoria najmä sociálne dávky, príspevok na opatrovanie, hmotná núdza a pod. Dôležitým faktorom pre efektívnejšie nakladanie s komunálnym odpadom je

Taktiež dávam do pozornosti, že nedoplatky dobrovoľne uhradia obci a to buď formou osobitného príjemcu alebo sa vymáhajú zákonným spôsobom spracovaním exekúcie.

Aké náklady vlastne pokrývajú poplatky za komunálny odpad a drobný stavebný odpad? Sú to aktivity súvisiace najmä s:

- nakladaním so zmesovým komunálnym odpadom
- nakladaním s biologicky rozložiteľným odpadom, kuchynským odpadom
- dotriedovaním separovaných zložiek komunálneho odpadu, na ktoré sa nevzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov
- čistenie komunikácií, údržba zelene, cintorínov a podobne.

V roku 2018 predstavoval príspevok mesta alebo obce do envirofónu za uloženie odpadu na skládku zhruba 5 eur za tonu odpadu. Potom vzrástol na 12 eur. Vlni sa zvýšil na 24 eur, od tohto roku vzrástol na 30 eur a v nasledujúcich rokoch sa ešte zvýši (???) za tonu odpadu. Výška poplatku bude závisieť od miery triedenia odpadu. Už v súčasnosti dosahujeme mieru triedenia v našej obci zhruba od 10 do 20 %.

Položka	Úroveň vytriedenia komunálneho odpadu x (%)	Sadzba za príslušný rok v eurách x t
		2021
1	X ≤ 10	33
2	10 < X ≤ 20	30
3	20 < X ≤ 30	27
4	30 < X ≤ 40	22
5	40 < X ≤ 50	18
6	50 < X ≤ 60	15
7	X > 60	11

postoj a uvedenie týchto občanov a samosprávy k tejto oblasti, preto ďalší čiastkový

cieľ bude analyzovať súčasný stav povedomia a osobného angažovania sa obyvateľstva v oblasti triedenia komunálneho odpadu v danej komunite. Napriek tomu sa nevzdávame a motivujeme spoluobčanov k triedeniu.

Celkovo za uloženie komunálneho odpadu zaplatí obec v roku 2021 viac eur ako vlni. Uvedomujeme si preto význam triedenia odpadu. V prípade netriedenia by bol neporovnateľne vyšší. V budúcnosti je možné komunikovať a navrhovať rôzne riešenia zberu či triedenia odpadu, kde sa predpokladá výrazný efekt na elasticitu ceny. Vzhľadom k tomu, že poplatok za odpad môže byť paušálny alebo diferencovaný podľa množstva produkovaného odpadu v budúcnosti nevyklúčujeme inú možnosť resp. adresnejšiu možnosť, ktorou bude presná identifi-

kácia s vážením kontajnerov. Poplatok, ktorý závisí od váhy alebo objemu vyprodukovaného odpadu predstavuje priamu finančnú motiváciu a nástroj na uplatňovanie princípu „znečisťovateľ platí len za to, čo vyhodí“.

Keďže sme na Slovensku a každý chce platiť čo najmenej, hrozí tu vznik nových nelegálnych skládok. Potenciálne riziko vytvárania nelegálnych skládok možno minimalizovať vhodným nastavením systému poplatkov a hlavne účinnými preventívnymi opatreniami. Okrem toho si zvýšenie triedenia určite vyžiada opäť nové zvýšené náklady na zber a kompostovanie. Lacnejšie to nebude.

V súčasnosti na Slovensku sa využívajú rôzne systémy zberu komunálneho odpadu, ako sú: paušálny poplatok, množstvový zber (nádobový, vrecový, žetónový, vážiaci, čiarové kódy, QR kódy, RFID čipy, hybridný), kalendárový zber, nádobový zber, beznádobový zber, zber z polopodzemných, alebo podzemných kontajnerov, kombinovaný zber. Avšak pozor - všetko má vplyv na cenotvorbu.

Logistika odpadového hospodárstva sa bude musieť v budúcnosti prispôbovať neustálej priestorovej premenlivosti, zmene výrobkov a technológií, ako aj novým a zdokonaleným zákonným predpisom, pretože tento biznis predbieha výkonnosť ostatného hospodárstva.

Zmena sa dotkla aj ďalšieho VZN ohľadom novej povinnosti obce zaviesť od 1. januára 2021 zber biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu. Zber biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu z domácností na území našej obce sa bude zabezpečovať prostredníctvom kompostérov, ktoré budú pre obyvateľov obce umiestnené na verejných miestach v obci.

JUDr. Gabriel Bodnár

Pletieme si na seba bič ?, ...alebo čo sa stane, ak netriedime komunálny odpad

Jednou z najviac preferovaných problematik obcí v súčasnosti je odpadové hospodárstvo a triedenie, zber a uskladnenie komunálneho odpadu. Pod pojmom komunálny odpad rozumieme bežný zmiešaný odpad uskladnený v nádobe na zber komunálneho odpadu, ktorá čaká raz týždenne na zberové vozidlo s pracovníkmi spoločnosti Brantner Poprad, s.r.o., ktorí zrealizujú odvoz komunálneho odpadu. No a celý ďalší týždeň môžeme tento odpad opäť zbierať. Je to akýsi „kolotoč“, ktorý sa opakuje každý týždeň. Komunálny odpad je potrebné odviezť, zneškodniť a v neposlednom rade uskladniť na skládke odpadov. Už jednoducho gazdovský rozum nám napovie, že čím menej tohto odpadu bude, tým menej bude naša obec platiť za jeho zber, odvoz a uskladnenie.

Jednou z možností, ako výrazne zmenšiť produkciu komunálneho odpadu je jeho triedenie. Z komunálneho odpadu je potrebné vytriediť všetky zložky, ktoré je možné recyklovať a následne využiť. Medzi recyklovateľný odpad patrí papier, sklo, plasty, drobný stavebný odpad, železný dopad, bio odpad z kuchyne a zo záhrad. Z dlhodobých štatistických údajov práve tento vytriediteľný odpad tvorí 50 - 60 % odpadu, ktorý neustále odovzdávame

ako komunálny odpad. Je to na škodu nás všetkých, nakoľko obec musí investovať finančné prostriedky rádo vo desiatkach tisíc eur ročne práve na likvidáciu odpadu, ktorý je možné vytriediť, bezplatne odovzdať a následne recyklovať a opätovne využiť.

Napriek nespornej snahe občanov je tu stále priestor na výrazné zlepšenie triedenia komunálneho odpadu. Stále nie sme všetci naučení odpad triediť. Máme medzi občanmi aj prípady hrani-

čiace so zdravým rozumom, kedy odpad (akýkoľvek aj nebezpečný) končí v potoku alebo okolitej prírode. V tejto súvislosti použijem praxou overené krátke slovenské príslovia... „Bič plieska na konci“.

Na jednej strane obec musí na svoje náklady zabezpečiť zber komunálneho odpadu, triedeného odpadu, nebezpečného odpadu ako aj likvidáciu nelegálne vytvorených skládok a odpadu vyhodneného v katastri obce. Za každú takúto činnosť je potrebné zaplatiť, čím rastú celkové náklady obce na likvidáciu odpadu.

Na strane druhej obec zo zákona nemôže dotovať likvidáciu odpadu v obci.

To v praxi znamená, že obec môže použiť na likvidáciu odpadu len finančné prostriedky, ktoré zaplatí každý daňovník a daňový subjekt vo forme „Poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad“, ktorý kaž-

doročne všetci uhrádzame na základe „Rozhodnutia“ o vyrubení tohto poplatku, ktoré nám správca dane (obec Batizovce) doručí. Pre chod celého systému je nevyhnutné, aby každá povinná osoba alebo subjekt tento poplatok uhradila v predpísanej lehote.

V súčasnosti sa ukazuje, že zaplatené poplatky ani zďaleka nepokrývajú finančnú potrebu na likvidáciu odpadu. Je to preto, že obec musí zabezpečiť aj likvidáciu odpadu, ktorý sa dá vytriediť a nemusíme ho odovzdávať ako komunálny odpad, prípadne si ním znečisťovať životné prostredie.

Na základe vyššie uvedeného je však zjavné, že obec na likvidáciu odpadu nemôže použiť iné finančné zdroje. Má jedinou možnosť, ktorú aj na škodu nás všetkých musí uplatniť v praxi. Zvyšovať poplatky pre povinné osoby a subjekty, ktoré každoročne všetci platíme.

Poplatky spojené s likvidáciou a uskladnením komunálneho odpadu sa každoročne zo strany prevádzkovateľov skládok zvyšujú a táto prognóza platí aj na nasledujúce roky. A tu sa dostávame opätovne k spomínanému prísloviu o plieskaní biča na konci. Čím menej budeme triediť, čím viac budeme vznikať nelegálne skládky, čím viac budeme lahostajní a nevšímaví k postoj občanov, ktorí si s triedením nerobia starosti, tým viac bude za likvidáciu odpadu obec musieť platiť a tým viac sme nútení zvyšovať poplatky pre všetkých občanov a subjekty. Áno aj pre väčšinu z Vás, ktorí odpad poctivo triedia. Jedná sa však o tzv. „kolektívnu zodpovednosť“. Jedine spoločným úsilím budeme vedieť udržať poplatky pre občanov a povinné subjekty za likvidáciu komunálneho odpadu na akceptovateľnej úrovni.

Zber vytriedeného odpa-

du je pre obec bezplatný a všetko, čo sa nám podarí vytriediť nám znižuje náklady na likvidáciu komunálneho odpadu.

Obecné zastupiteľstvo sa pravidelne na svojich zasadnutiach venuje problematike odpadového hospodárstva a snaží sa nájsť najvhodnejší spôsob ako s odpadom nakladať. Vaše prípadné pripomienky, postrehy a návrhy na zlepšenie radi privítame.

Na záver by som sa chcel poďakovať každému, kto k tomuto problému pristupuje zodpovedne a snaží sa odpad triediť a nakladať s ním v zmysle zákona. Verím, že spoločným prístupom a pravidelnou osvetou dokážeme zabezpečiť funkčný a akceptovateľný chod odpadového hospodárstva v našej obci. Ušetrené finančné prostriedky obec rada využije na zabezpečenie iných potrieb našich občanov.

Vladimír Belák,
prednosta OcÚ Batizovce

Mobilné odberné miesto aj v našej obci

Podľa Covid automatu okres, do ktorého patrí naša obec, sa už dlhšie nachádza v bordovej zóne. Z čoho vyplýva povinnosť občanov každý týždeň absolvovať proces testovania na získanie certifikátu. Po prenesení povinnosti zabezpečiť testovanie na obce, ani naša obec nezaváhala a požiadala RÚVZ SR o zriadenie mobilného odberného miesta. Hlavný dôvod, prečo sme tak konali bol, aby aj naši občania mali možnosť sa otestovať (vtedy okolité MOM-ky boli preplnené) a nemuseli cestovať do neďalekých miest.

Testovanie v obci malo pozitívny ohlas. Od 23. 1. 2021 do 13. 3., počas ôsmich testovacích dní, na dvoch odberných miestach sme odobrali 5 684 sterov, a tak odhalili 87 pozitívnych. Najvyššiu pozitivitu sme zaznamenali počas predposledného víkend v januári, kedy u 52 občanov vyšiel pozitívny výsledok. Niektorí výsledku neverili a otestovali sa opätovne nasledujúci deň po predchádzajúcom pozitívnom teste na COVID-19,

čím porušili vtedy 10-dňovú karanténu a vedome ohrozovali zdravie testovacieho tímu a spoluobčanov. Daný prípad bol nahlásený políciou. Prvú marcovú sobotu sme otestovali najviac občanov, a to 928 s nulovou pozitivitou.

Touto cestou sa chceme poďakovať všetkým, ktorí sa podieľali na príprave testovania, celému testovaciemu tímu za vykonanú prácu, všetkým tým, ktorí zabezpečili všetko potrebné, aby

priebeh testovania prebiehal plynule. Veľké ďakujem patrí aj občanom za disciplínu pri čakaní na odber a výsledok testu, a bezproblémový priebeh celého testovania. Momentálne asi každý z nás je z tých opatrení už unavený. Je to však nová situácia, ktorú nikto z nás nikdy nemusel riešiť. Nik nevie, ako to celé zvládnuť. Zvládneme to len súdržnosťou, ohľaduplnosťou a spoločnými silami.

Na záver pár odporúčaní:

- ak ste mali negatívny výsledok antigénového testu, gratulujeme, budte však aj naďalej opatrní, a dodržiavajte aktuálne opatrenia!!!
- od 15. marca je povinnosť nosiť respirátory FFP2 vo všetkých interiéroch (okrem vlastnej domácnosti). Dôležité je uvedomiť

si, že respirátory sú spravidla jednorazové pomôcky. V bežných podmienkach by sa mal používať najviac osem hodín. Nikdy nenoste respirátor, ktorý si pred vami nasadil už niekto iný.

Mgr. Simona Chovanová

(Ne)legálna osada

Dokončenie z 6. strany

Následne budú tieto pozemky ponúknuté občanom na predaj alebo nájom. Podmienkou však bude, aby kupujúci mal vysporiadané vzťahy s obcou. Touto cestou bude postupne legalizované bývanie niektorých občanov, samozrejme za vopred určených podmienok a povinností. Odmenou im budú lepšie životné podmienky.

Našou snahou je aj pomocou krátkodobých projektov zamestnávať dlhodobo nezamestnaných, vybudovať u nich pracovné návyky a posunúť ich ďalej na trhu práce. Sústavnou prácou s rodinou vieme nájsť tú správnu cestu a pomôcť jej začať sa do pracovného či

školského života. Výsledkom takejto pomoci od obce, občianskych združení či iných jednotlivcov sú napríklad aj novoskolaudované rodinné domy v rómskej osade. Tieto rodiny poskytujú pozitívny príklad svojim deťom, susedom, príbuzným, že je dobré postaviť sa na vlastné nohy, pracovať, vzdelávať sa a nie len stáť s vystretou rukou a čakať na pomoc štátu či samosprávy.

Bez zmeny sociálnych a školských zákonov, bez zmeny prístupu k riešeniu problémov a bez pozitívneho príkladu nám bude vyrastať len ďalšia generácia nezamestnaných poberateľov štátnych sociálnych dávok.

Mgr. Miroslava Šalátová,
sociálna pracovníčka

Daň z nehnuteľnosti – čo by sme mali vedieť

Prijem z daní z nehnuteľností je ďalším dôležitým príjmom obce do obecného rozpočtu, od ktorého sa odvíja rozvoj a modernizácia obce. Správu dane z nehnuteľností vykonáva mesto alebo obec, na ktorej území sa nehnuteľnosť nachádza. Daň z nehnuteľností sa platí vopred, čo znamená, že daň z nehnuteľností zaplatená napríklad v januári 2021 je daň z nehnuteľností za rok 2021, nie za uplynulý rok.

Ako postupovať v prípade daňového priznania?

Daňové priznanie sa podáva príslušnému správcovi dane na predpísanom tlačíve, ktoré je rovnaké aj pre fyzické aj pre právnické osoby. Tlačivo je dostupné na internete a je možné vyzdvihnúť si ho aj osobne na obecnom úrade. Riadne vyplnené tlačivo je potrebné odovzdať na obecnom úrade **osobne**, alebo si ustanoviť zástupcu, alebo ho zaslať **poštou**.

Každá fyzická a právnická osoba môže potrebnú komunikáciu realizovať aj elektronicky (pozor, nie emailom!) prostredníctvom www.slovensko.sk. Právnické osoby majú elektronickú schránku aktivovanú automaticky a správca dane s ním musí komunikovať výhradne elektronicky prostredníctvom tejto pošty. Občania si musia túto schránku aktivovať individuálne. Následne vybavíte kompletnú dokumentáciu ohľadom daňových priznaní a vyrubenia dane bez toho, aby ste sa museli dostaviť na obecný úrad. Samozrejme prostredníctvom tejto elektronickej schránky dokáže každá povinná osoba vybaviť takmer každé podanie smerované na obec alebo iný orgán štátnej správy alebo samosprávy. Výhodou aktívnej elektronickej schránky je aj šetrenie času a životného prostredia, pretože poštu si prevzmete a prečítate v pohodlí svojho domova bez toho, aby ste si ju museli vyzdvihnúť alebo Vám ju bolo potrebné doručiť do vlastných rúk. Nehovoriac o dopade na životné prostredie, keďže miesto jedného rozhodnutia fyzicky podpísaného starostom obce sa Vám doručuje aj doložka o autorizácii (kvalifikovaný elektronický podpis), čo v praxi znamená papier navyše.

Jedno tlačivo zahŕňa daň z nehnuteľností, za psa, predajné automaty a nevýherné hracie prístroje. K vyplnenému tlačivu je potrebné priložiť dokumenty, ktoré preukazujú zmeny vo vašom nehnuteľnom majetku (napr. kópiu rozhodnutia o povolení vkladu do katastra nehnuteľností, rozhodnutie o dedičstve a pod.). Možnými zmenami vo vlastníctve nehnuteľnosti sú napríklad predaj alebo kúpa nehnuteľnosti, dedičstvo, darovanie, kolaudácia stavby, odstránenie stavby, ohlásenie drobnej stavby, zmena účelu využitia stavby a podobne.

Podávanie daňového priznania

Daňové priznanie podáva ako daňovník (t. j. osoba, ktorá má daňovú povinnosť), ktorého zákon o miestnych daniach vymedzuje osobitne pri pozemkoch, stavbách, bytoch a nebytových priestoroch. Daňové priznanie je nutné podať za to zdaňovacie obdobie, v ktorom vám vznikla daňová povinnosť (stali ste sa vlastníkom, správcou, nájomcom alebo užívateľom nehnuteľnosti), a to do **31. januára** nasledujúceho roka. Ak 31. január pripadne na víkend, posledným dňom na splnenie povinnosti je najbližší pracovný deň.

Podávanie daňového priznania

Podľa daňového poriadku sa správneho deliktu dopustí, kto nepodá daňové priznanie v ustanovenej lehote, prípadne lehote určenej správcou dane vo výzve, na základe čoho správca dane následne daňovníkovi uloží pokutu.

Pre podanie priznania na rok 2021 platí:

Obec Batizovce upustí od uloženia pokuty za porušenie povinnosti podať priznanie k dani z nehnuteľností, k dani za psa, k dani za predajné automaty a k dani za nevýherné hracie prístroje alebo k niektorej z nich alebo čiastkové priznanie k dani z

nehnuteľností, k dani za psa, k dani za predajné automaty a k dani za nevýherné hracie prístroje alebo niektorej z nich na zdaňovacie obdobie roku 2021 v zákonom ustanovenej lehote, **ak si daňovníci túto povinnosť splnia najneskôr do 15. marca 2021**. Vyplýva to z Nariadenia vlády SR č. 56/2021 Z. z. zo dňa 10. 02. 2021 o upustení od uloženia pokuty za nepodanie priznania k miestnym daniam a čiastkového priznania k miestnym daniam.

UPOZORNENIE! V ďalších zdaňovacích obdobiach už daňovník priznanie k tej istej nehnuteľnosti nepodáva, správca dane mu doručí rozhodnutie o vyrubenej dani automaticky.

Ak napríklad nadobudnete nehnuteľnosť 25. 8. 2020, daňové priznanie ste povinní podať do 31.01.2021, ale len v tom prípade, ak tieto skutočnosti budú k 1. januáru 2021 zapísané aj v katastri nehnuteľností. To neplatí, ak sa zmení účel využitia stavby (ten sa do katastra nezapíše). Napr. ak predmetom platenia dane zo stavieb je drobná stavba, ktorú následne začneme užívať ako garáž alebo rodinný dom, mení sa nám účel využitia stavby a do 31.01. nasledujúceho roku sme povinní podať si čiastkové priznanie k dani z nehnuteľností s aktuálne platným predmetom dane.

Vznik daňovej povinnosti

Priznanie k dani z nehnuteľností si podáva daňovník, ktorému vznikla povinnosť k dani z nehnuteľností, t. j. v priebehu uplynulého roka sa stal vlastníkom, správcou, nájomcom alebo užívateľom nehnuteľnosti, ktorá je predmetom dane z nehnuteľností, a to **1. januára** zdaňovacieho obdobia nasledujúceho po zdaňovacom období, v ktorom daňovníkovi vznikla táto povinnosť.

Ak sa daňovník stane vlastníkom, správcou, nájomcom alebo užívateľom nehnuteľnosti 1. januára bežného zdaňovacieho obdobia, vzniká daňová povinnosť týmto dňom.

Ak ste teda nadobudli nehnuteľnosť v období od 2.1.2020. do 31. 12. 2020, daň platíte od 1. 1. 2021. To isté platí, aj keď nadobudnete nehnuteľnosť 1. 1. 2021. Daň platíte od 1. 1. 2021. Zároveň máte povinnosť najneskôr do konca januára 2021 podať daňové priznanie k dani z nehnuteľností. Rovnaký termín platí aj pre podanie žiadosti o oslobodenie alebo zníženie dane z nehnuteľností.

Špecifické prípady

1. Nadobudnutie nehnuteľnosti dedením

Pri nadobudnutí nehnuteľnosti dedením v priebehu roka daňová povinnosť dedičovi vzniká **prvým dňom mesiaca nasledujúceho po dni, v ktorom sa dedič stal vlastníkom nehnuteľnosti** na základe právoplatného dedičského rozhodnutia. Daňové priznanie sa podáva **do 30 dní odo dňa vzniku daňovej povinnosti**.

2. Nadobudnutie nehnuteľnosti vydražením

Pri nadobudnutí nehnuteľnosti vydražením v priebehu roka daňová povinnosť vydražiteľovi vzniká **prvým dňom mesiaca nasledujúceho po dni, v ktorom sa vydražiteľ stal vlastníkom nehnuteľnosti** alebo **prvým dňom mesiaca nasledujúceho po dni schválenia príklepu súdom**. Záňik vlastníckych práv vydražením nastáva posledným dňom mesiaca, v ktorom zanikli vlastnícke práva k nehnuteľnosti.

Zánik daňovej povinnosti

Daňová povinnosť zaniká **31. decembra** zdaňovacieho obdobia, v ktorom daňovníkovi zanikne vlastníctvo, správa, nájom alebo užívanie nehnuteľnosti.

Výpočet a splatnosť dane z nehnuteľností na aktuálny rok

Na vyrubenie dane je rozhodujúci stav k 1. januáru

príslušného zdaňovacieho obdobia. Na zmeny skutočností rozhodujúcich pre daňovú povinnosť, ktoré nastanú v priebehu zdaňovacieho obdobia (v priebehu roka), **sa neprihliada**.

Na rozdiel od dane z príjmov, **daňovník nevyčísľuje daň z nehnuteľností** v daňovom priznaní. Do priznania, prípadne čiastkového priznania uvádza informácie rozhodujúce pre výpočet dane ako napríklad rozlohu pozemku, počet podlaží a podobne.

Daň z nehnuteľností vypočíta správca dane (obec), ktorý daňovníkovi doručí rozhodnutie o vyrubenej dani (rozhodnutie vydané obcou obsahuje číslo účtu a označenie spôsobu platby dane). Správca dane vyrubuje daň z nehnuteľností každoročne podľa stavu k 1. januáru príslušného zdaňovacieho obdobia.

Ak je pozemok, stavba, byt a nebytový priestor v bytovom dome v **spoluvlastníctve viacerých osôb**, priznanie podá **každá** fyzická alebo právnická osoba, teda spoluvlastník, do výšky svojho spoluvlastníckeho podielu. Existuje však možnosť ustanovenia si na základe dohody všetkých spoluvlastníkov spoločného zástupcu, ktorý podá priznanie za všetkých. Túto skutočnosť je potrebné vyznačiť v príslušnom daňovom priznaní.

Spomínaná dohoda spoluvlastníkov o ustanovení si zástupcu sa nevzťahuje na manželov, ktorí majú pozemok, stavbu, byt alebo nebytový priestor v bytovom dome v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov; v tomto prípade priznanie podáva len jeden z manželov.

Áké typy daňových priznaní rozlišujeme?

Priznanie: vyplňate, pokiaľ podávate priznanie správcovi dane prvýkrát.

Čiastkové priznanie/čiastkové priznanie na zánik daňovej povinnosti: vyplňate, ak ste už v predchádzajúcom období priznanie podali, ale vznikla vám nová daňová

povinnosť (napr. nadobudli ste ďalšiu nehnuteľnosť alebo nastala zmena napr. využitia stavby, výmery či druhu pozemku alebo vaše vlastníctvo, správa, nájom či užívanie nehnuteľnosti zaniklo).

Dodatočné priznanie: podávate v prípade, ak ste neuvedli správne údaje.

Oporné priznanie: podávate, ak opravujete priznanie ešte pred uplynutím lehoty na podanie daňového priznania.

Momentálne na úseku daní z nehnuteľností prebieha kontrola podaných priznaní k dani z nehnuteľností, preto Vám na záver odporúčam skontrolovať si svoje vlastnícke práva vo vzťahu k nehnuteľnostiam podľa listov vlastníctva a podaným priznaniam k dani z nehnuteľností. Ak správca dane zistí vlastníctvo, ktoré nie je priznané, vyzve daňovníka k podaniu dodatočného resp. čiastkového priznania dani k nehnuteľnosti. Ak bola na základe údajov uvedených v priznaní k dani z nehnuteľnosti daň, ktorá je nižšia ako daň vyrubená po kontrole, správca dane podľa § 99d ods. 6 uloží pokutu vo výške 10 % zo sumy, o ktorú zvýšil daň rozhodnutím a podľa ods. 7 zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku (zákon č. 582/2004 Z.z. v znení neskorších zákonov) uloží pokutu vo výške 5 % z rozdielu medzi vyrubenou daňou na základe dodatočného priznania a daňou vyrubenou na základe priznania dane k nehnuteľnosti. Správca dane nemá na výber a **povinnosť uložiť pokutu je daná zákonom**. V prípade, že máte uzavretú nájomnú zmluvu s poľnohospodárskym družstvom (Batizovce, Mengusovce...), je túto potrebné predložiť na obecnom úrade. V prípade akýchkoľvek nejasností sa môžete obrátiť priamo na mňa.

Veľkým problémom je aj daň za psa a oznamovacia povinnosť vo vzťahu k nemu, preto si nabudúce napíšeme niečo aj o tom.

Mgr. Silvia Benková

Okrem riešenia úloh samosprávy supľujeme štát, ktorý chce zrušiť poštu v obci

Prvý štvrtrok 2021 nám všetkým ubehol ako voda. Väčšinu dní sme sa točili okolo opatrení proti ochoreniu COVID 19, ktoré zasahovali do života nás všetkých. Skoro denne sme študovali nové a nové uznesenia a zverejňovali pokyny, aké opatrenia musíme všetci dodržiavať.

Do toho zasiahlo rozhodnutie o celoplošnom testovaní, ktoré mala zabezpečiť samospráva. Celoplošné testovanie na COVID 19 bolo charakterizované veľkým množstvom informácií a povinností okolo zriadenia mobilného odberového miesta (MOM) v priebehu krátkeho jedného týždňa. Podarilo sa, ale pre nedomyslenie dôsledkov z prihlásenia sa veľkého počtu MOM-iek niektoré inštitúcie nezvládli registráciu a dostali sme preto zo začiatku len dočasne pridelené

čísla na prihlásenie sa do informačných systémov úradu verejného zdravotníctva a do informačného systému zdravotníckych informácií. Celoplošné testovanie sa uskutočnilo v našej obci 23. 1. 2021 a otestovalo sa 274 ľudí, z toho boli pozitívni dvaja.

To sme ešte netušili, že testovanie bude našim sprievodcom každý týždeň. A tak sa od 13. februára stretávame každú sobotu pri testovaní antigénovými testami na COVID 19 s týmito výsledkami:

13. 2. 2021	220 testovaných	z toho pozitívni 0
20. 2. 2021	193	1
27. 2. 2021	210	2
6. 3. 2021	209	0
13. 3. 2021	193	0

Na základe Žiadosti o refundáciu nákladov nám Ministerstvo vnútra SR uhradilo zatiaľ iba celoplošné testovanie z 23. 1. 2021 vo výške 1 370 €. Ostatné žiadosti o refundáciu ešte neuhradili, spolu je to už 5 125 €.

Koncom januára 2021 sme ukončili sčítanie domov a bytov. Tentokrát sa to uskutočnilo na obecnom úrade prostredníctvom portálu štatistického úradu SR a sčítalo sa 253 bytov so stavom k 1. 1. 2021. Pre zaujímavosť je to o 22 bytov viac ako bolo v Katastri nehnuteľností vedené k 31. 12. 2019.

Ďalšie sčítanie, a to sčítanie obyvateľov 2021, presnejšie „samosčítanie“, končí 31. marca 2021. Aj touto cestou chcem upozorniť našich občanov na blížiaci sa termín do ktorého sa majú sčítať

všetci obyvatelia. Asistované sčítanie ktoré sa plánuje od 1. 4. 2021, sa dotýka výlučne, zdôrazňujem výlučne obyvateľov digitálne vylúčených t. j. obyvateľov bez internetu, seniorov, osamelých seniorov a obyvateľov marginalizovaných rómskych komunít. V našej obci sa sčítalo doteraz 66 % obyvateľov, preto využite ešte zostávajúci čas na vyplnenie dotazníka. Je to dôležitý a potrebný krok pre budúcnosť. Údaje takto získané sa budú totiž využívať na plánovanie výstavby a rozvoja jednotlivých regiónov našej republiky. Situáciou ohľadom ochrany prírody, biodiverzity a krajiny sme boli v podstate dotlačení podať žiadosť o dotáciu z Enviroföndu na zabezpečenie odpadu pred prístupom medveďa hnedého. Naše rie-

šenie zabezpečenia kontajnerov s komunálnym odpadom na retiazku s karabínkou je pre ochranárov nedostatočné. Tento nový projekt počítá s vytvorením aj nových stojísk s kovovou konštrukciou a s posuvnými dverami. Výška dotácie je 95 % z oprávnených nákladov a účasť obce na financovaní je 5 %. Celkové náklady sú vyčíslené predbežne na 43.987,20 €, pričom táto suma môže byť nižšia v závislosti od ponúk dodávateľov vo verejnom obstarávaní.

Nedá mi nespomenúť aj udalosť okolo domu súpisné číslo 106 „Boratkov dom“. Už od roku 2018 sa snažíme o získanie tejto nehnuteľnosti do vlastníctva obce za účelom poskytovania všeobecne prospešnej služby. Momentálne sa pripravuje znalecký posudok ku kúpnej zmluve a vďaka stretnutiu na Okresnom úrade Prešov sme sa dozvedeli, že túto nehnuteľnosť chcel získať jeden náš občan do súkromného vlastníctva. Naša obec svoj zámer kúpiť uvedenú nehnuteľnosť deklarovala verejne skôr a je nám ľúto, že nám to chcel niekto prekaziť.

Pred nami stojí však ďalšia úloha, ktorá sa dotýka poštových služieb poskytovaných v našej obci. Od 1. 5. 2021 má byť zrušená prevádzka „kamennej“ pošty v Štôle. Podľa vyjadrenia Slovenskej pošty budú poštové služby pre obyvateľov zabezpečené prostredníctvom poštových doručovateľov Pošty Svit 1. Presné vymedzenie doručo-

vania zásielok a vyberania zásielok oznámi Slovenská pošta formou letáčka do každej domácnosti. Je len otázne, či takto poskytovaná služba je „bližšie k občanovi“. Kvôli uvedenej situácii sme sa spojili traja starostovia obcí Gerlachov, Mengusovce a našej obce. Obci, ktoré toto rozhodnutie Slovenskej pošty „o nás bez nás“ postihlo. Síce nás pozvali na stretnutie 25. februára do Prešova, kde sme si mali vysvetliť dôvody ukončenia prevádzky, ale bolo už rozhodnuté. Do rúk nám dali len letáček o zrušení prevádzky, ktorý dostanete aj do schránok. Zatiaľ nepomohli ani rozhorčené listy, ktoré sme zaslali páňovi generálnemu riaditeľovi Slovenskej pošty a. s., ani televízne vysielanie v Správach RTVS, ani prípis ZMOS-u. Budeme však bojovať ďalej. Pritom Smernica Európskeho parlamentu a rady 97/67/ES hovorí o povinnosti krajín EÚ zaručiť trvalé, cenovo prijateľné univerzálne poštové služby na celom svojom území.

Výzerá to tak, že veľa toho príjemného sme za uplynulú dobu nezažili. V hore uvedených, poväčšine nie veselých riadkoch, som vám chcel objasniť niektoré udalosti a postoje, ktoré nás zastihli v týchto pohnutých časoch.

Ale všetko má svoj začiatok aj koniec a ja verím, že sa konečne všetko začne zlepšovať. Spoločným úsilím dosiahneme toho veľa, preto vám všetkým, milí občania, želim, v tomto predveľkonočnom čase i v čase, ktorý príde po Veľkej noci, veľa zdravia, spokojnosti, vytrvalosti, húževnatosti a tiež rodinnej pohody.

Martin Hajko,
starosta obce

*Nech pán požeľná
tieto sviatočné
dni a nech vám dá veľa nádeje
pre nový začiatok.
Nech vás tieto dni naplnia
radosťou, úspechom a šťastím.
Želáme vám krásnu
Veľkú noc.*

POHREBNÉ A KAMENÁRSKE SLUŽBY

Paciga s.r.o.

Ľudskosť,
dôstojnosť, empatia.

Partizánska 93, Poprad | NONSTOP 0903 596 364 | paciga.sk

KOMINÁRSTVO

Mezovský

- ❖ čistenie a kontrola komínov
- ❖ fasádne nerezové komíny
- ❖ stavba a oprava murovaných komínov
- ❖ frézovanie komínov
- ❖ vložkovanie komínov
- ❖ frézovanie dechtu

0904 762 263
mezovskylukas@gmail.com

Pozor - zmena!

Zmena na letný čas sa uskutoční v nedeľu 28. marca v noci medzi 2.00 a 3.00 hod.. Čas sa posúva o hodinu dopredu, čiže si pospíme o hodinu menej.

Na zimný čas budeme opäť prechádzať 31. októbra 2021, kedy sa noc o hodinu predĺži a, pre zmenu, si pospíme o hodinu dlhšie.

MENGUSOVSKÝ

o b č a s n í k

Aj našu obec čaká ešte ťažký rok

Prešiel už rok od zistenia prvého prípadu pandémie na Slovensku. Pre samosprávu to bol rok plný chaosu a nekonštruktívneho riadenia.

Aj občania si zvykli na rozporuplné nariadenia či už vlády, alebo hlavného hygienika, ktorý podľa všetkého pomáhal riadiť našu krajinu. Nariadenia, ktoré sa menili z večera na ráno, neprinášali pokoj a prehľad pre obyvateľov, ale ani pre riadiacich pracovníkov. Nepomohlo nám ani riadenie odborníkmi, ani vládou a tak sme dnes tam, kde sme a predpovede pre nás nie sú v žiadnom prípade priaznivé. V mnohých prípadoch bol hodený horúci zemiak starostom obcí. Tí sa museli borit s prekážkami, oboznamovať a vysvetľovať občanom, čo sa kedy smie a čo nie (aj keď samotní sme tomu v mnohých prípadoch nerozumeli). Myslím si, že samospráva urobila veľmi veľa pre svojich občanov v tomto období. Bežný pracovný život ale pokračoval ďalej, nezastavil sa, a tak ku všetkým bežným povinnostiam pribudlo veľa ďalších, ktoré súviseli s riešením pandemickej situácie. Zmenil sa dosť podstatne príjem do obecných rozpočtov. V tomto roku je očakávaný príjem ešte nižší vzhľadom na ekonomickú situáciu v štáte. Napriek tomu sa snažia jednotlivé obce a mestá napredovať a zveľaďovať svoj majetok. Aj v našej obci sme si naplánovali niekoľko investičných akcií, ktoré by zmenili život v nej.

Ešte v marci 2020 obecné zastupiteľstvo súhlasilo s podaním žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z Programu rozvoja vidieka MĽSR SR 2014-2020 na zákazku s nízkou hodnotou „Autobusové zastávky v Mengusovciach na miestnej komunikácii“. Do dnešného dňa však nie sme

informovaní o posúdení tejto žiadosti. Je marec 2021. Na skorú odpoveď budeme čakať aj naďalej. Po vybudovaní zastávok máme v pláne rekonštrukciu miestnej komunikácie v úseku od cesty 539 po križovatku na poľnohospodárske družstvo.

V októbri 2020 sme predložili žiadosť o dotáciu v rámci schémy na podporu budovania infraštruktúry pre alternatívne palivá s projektovým názvom „Výstavba elektrickej nabíjacej stanice pre elektromobily v obci Mengusovce“, ktorý vyhlásilo Ministerstvo hospodárstva. Naša žiadosť je v posudzovaní.

Začiatkom decembra minulého roka bola podaná žiadosť na fond na podporu umenia o modernizáciu obecnej knižnice. Vstupom do priestorov súčasnej knižnice sa človek vráti do sedemdesiatych rokov minulého storočia. Žiaľ, z fondu sme dostali zápornú odpoveď. Na decembrovom zasadnutí obecného zastupiteľstva bolo schválené aj podanie žiadosti z environmentálneho fondu na dobudovanie kana-

lizácie v obci Mengusovce.

Od začiatku roka platí nový zákon o nakladaní s kuchynským odpadom. V našej obci to chceme riešiť vytvorením kompostoviska do 100 ton. Bola vyčlenená obecná parcela, kde by malo takéto kompostovisko vzniknúť. K tomu sú potrebné menšie stavebné úpravy. V súčasnej dobe žiadame o vyjadrenie príslušných úradov k povoleniu prevádzkovania.

Ďalším krokom bolo zakúpenie 10 litrových nádob a vriec, ktoré budú v blízkej dobe roznesené do jednotlivých domácností a súčasne bude vypracovaný systém zberu odpadu z týchto nádob.

V pláne našej činnosti je aj vybudovanie nového oplotenia multifunkčného ihriska, keďže to pôvodné už nespĺňa svoj účel. Zámerom je vymeniť pletivo za gabiónové koše s drevenou výplňou. Majitelia pozemkov pri cintoríne boli oslovení s ponukou zámeny parciel pre rozšírenie cintorína. S takouto zámenou súhlasili, no celý proces sa zdržal na okresnom úrade na katastrálnom odbore, kde

je potrebné doložiť ďalšie súhlasy spoluvlastníkov. Po zápise do katastra nehnuteľností môžeme pokračovať s oplotením cintorína zo severo-východnej strany.

Pre skrášlenie centra obce by sme chceli postaviť náučnú expozíciu historickej hasičskej techniky. Bola by tam umiestnená historická striekačka, ktorá je v súčasnosti ukrytá pred verejnosťou. Aj na túto expozíciu sme podali žiadosť na environmentálny fond „Program obnova dediny“.

V jarných mesiacoch sa začne budovanie inžinierskych sietí v lokalite „Intravilán“ keďže bytová výstavba tam už začala. V štádiu riešenia je aj stavebné povolenie pre inžinierske siete v časti „Predmaretá I“.

Na záver vám chcem už len popriať veľa zdravia, lebo to je to najhlavnejšie v súčasnej dobe a počas blížiacich sa veľkonočných sviatkov pohodu v kruhu rodiny a blízkych.

Chcem poďakovať všetkým, najmä však zdravotníkom, ktorí aj napriek veľkému riziku z nakazenia sú ochotní pomôcť pri každom týždňovom testovaní na Covid-19. Vážme si svoje zdravie aj zdravie iných a budme disciplinovaní.

Ak nám zdravie vydrží, tak dokážeme spoločne aj z týchto cieľov splniť veľa.

Ján Šoltis, starosta obce

Vážený pán starosta, obecné zastupiteľstvo a obyvatelia obce Mengusovce

Pred krátkym časom som sa v pomerne dobrom zdraví dožil dôchodkového veku. Je to veľký milník v živote človeka, ale to pochopíte neskôr, až sa aj vy dožijete odchodu do penzie. Zrazu nevíete čo robiť, keď sa ráno zobudíte a celý deň je pred vami. Ja sa vám chcem touto cestou úprimne poďakovať, že ste našli v týchto zložitých časoch plných zákazov a protipandemických opatrení jedno inteligentné a možno jediné riešenie pre ľudí, žijúcich v bytových domoch, ale nielen v nich. Veď na lyžiarskych svahoch, ktoré boli túto zimnú sezónu perfektne pripravené bol zákaz lyžovania, pohyb v prírode bol tiež obmedzený, „fitka“ a plavárne zatvorené, a tak človek, zvyknutý na nejakú činnosť, hľadal riešenie.

Počas zimných mesiacov som veľakrát navštívil vašu peknú obec. Cieľom mojich návštev bol Mengusovský bežkársky raj. Po dlhom čase som znovu objavil čaro bežekového lyžovania (myslím, že nás bolo podstatne viac), ktorému som sa v mladosti aktívne venoval. Veľmi ma potešil aj záujem mojej malej vnučky, ktorá sa ku mne s radosťou pridala. Na začiatku som myslel, že to majú na svedomí opatrenia vlády, no jej záujem pretrval až do konca sezóny. Potešil ma pohľad na trate, kde sme neboli jediný takýto zmieša-

ný pár. Som rád, že v tomto, pre samosprávu nie ľahkom období, ste v blízkom okolí Popradu, Svitú, ale aj okolitých obcí využili vaše prírodné podmienky práve na túto činnosť. Viem, že zimy už zďaleka nebyvajú to, čo bolo v mojej mladosti, ale táto sezóna nám celkom priala. Bol som veľmi milo prekvapený, s akým entuziazmom a ochotou ste sa venovali každom dennej príprave tratí. Skutočne, trate boli každé ráno pripravené na vysokej úrovni. Videl som záujem širokej verejnosti a systém, ktorý ste zaviedli na parkoviskách a ktorý kráča s dobou, si mnohí veľmi pochvalovali.

Zarazilo ma však správanie niektorých športovcov, ktorí zabudli poslať sms za naozaj symbolickú cenu. Mne, a asi každému je zrejme, že tak maličká obec si nemôže z rozpočtu obce dovoliť prevádzkovať tak náročnú údržbu veľkého bežekového areálu, údržbu ciest a parkovísk. Samozrejme, chcem poďakovať aj obyvateľom obce, ktorých naša každodenná návšteva určite rušila, keďže sa zvýšila v nie malej miere aj premávka v obci. Ja som sa snažil byť v každom smere ohľaduplný, lebo som si vedomý, čo to pre vás znamená.

Moja vďaka patrí aj majiteľom pozemkov, po ktorých nám umožňujú pohyb v tak krásnom podhorskom prostredí s neskutočne krásnymi výhľadmi na panorámu našich najvyšších veľhôr. Už len ten pohľad krásne pohladí dušu a pomôže zabudnúť na dnešné covidom ovplyvňované časy, ktoré žijeme.

Prajem vám všetkým veľa zdravia, pohody do ďalšej práce a veľa úspechov do budúcnosti. Dúfam, že v tejto krásnej a zaslúženej činnosti budete pokračovať aj v ďalších rokoch.

Dôchodca zo Svitú

**K novej jari veľa sily,
aby ste vy dlho žili.
Na Veľkú noc veľa
vody, spokojnosti
a pohody.**

**Prijemné prežitie
veľkonočných sviatkov.**

Basketbalisti Svitú na predných priečkach

Po 30 odohraných zápasoch v najvyššej basketbalovej súťaži mužov, s bilanciou 16 víhier a 14 prehíer, figurujú „medvede“ na 3. priečke extraligovej tabuľky. Smolný bol ostatný duel na palubovke lídra z Levíc, kde prehrali o bod v poslednej sekunde zápasu. Levice aktuálne trénuje Svitčan Michal Madzin.

Patrioti Levica - Iskra Svit 94:93 (46:41)

Levice: Wade-Chatman 23, McCallum 20, Bojanovský 17, Krajčovič 13, Abrahám 4 (Juríček 13, Černokojev a Volárik po 2, Danielič 0)

Svit: Parsons 30, Green 18, Baker 9, Andrews a Baldovský po 6 (Avramovič 16, Mokráň 8, Turza 0).

Michal Madzin, tréner Patriotov: „Extrémne dôležité víťazstvo pre nás. Sa-

mozrejme, aj so šťastím, ale musím povedať, že chalani drelí a išli sme si za tým. Myslí si, že šťastie sa právom priklonilo k nám.“

Róbert Ištvánik, tréner Svitú: „Ťažko sa mi to hodnotí, pretože opäť sme tu prehrali košom v poslednej sekunde a opäť o bod. Myslí si, že to bol vyrovnaný zápas. Levica sa síce dostali do trháku v druhej štvrtine, ale my sme sa priblížili. V druhom polčase to bolo veľmi otvorené, chvíľu mali navrch Levica, potom aj my. V poslednej časti hry sme boli na tom lepšie. Žiaľ, v závere sme urobili tri chyby v útoku, ktoré nás stáli vedenie. Na konci zápasu nám nepadli trestné hody, naopak súper dal kôš v poslednej sekunde, ktorý rozhodol.“

Veľkým pozitívom tejto sezóny sú no-

minácie mladých svitských odchovancov v A - time.

„V našej pyramíde máme množstvo talentovaných chlapcov, ktorí žijú pre basketbal. Za zodpovedný prístup a tvrdú prácu dostali dvaja z nich, v 15-tich rokoch, možnosť vyskúšať si extraligu. Jakub Matulík a Július Matušek sú členmi širšieho výberu reprezentácie Slovenska do 16 rokov. Týmto sme chceli dať motiváciu pracovať na sebe nie len im. Ich tvrdá práca môže byť odmenená miestom v našom A-time, kde môžu nazbierať obrovské množstvo skúsenosti od kvalitných hráčov, ako je Stano Baldovský, Saša Avramovič, Dominic Green, či De'Sean Parsons,“ uviedol prezident klubu Ján Drobny.

Zdroj: BK Iskra Svit

Gerlachovský informátor

Život v obci sa nemôže zastaviť, napredujeme

Milí spoluobčania,

chcem sa vám aj touto cestou prihovoriť a priblížiť činnosť našej obce. Aj napriek tomu, že samosprávy sú vyťažované testovaním, život v našich obciach sa nemôže zastaviť. Obec Gerlachov zabezpečila respirátory pre občanov od 15 rokov a starších s trvalým pobytom v našej obci. Respirátory sme distribuovali dvakrát a veríme, že aj touto cestou sme pomohli našim občanom uľahčiť túto dobu poznačenú pandemiou.

V máji tohto roku sa začne s rekonštrukciou cesty na Novej ulici, časť Cintorínskej ulice a vstup k budove ZŠ s MŠ Gerlachov. Po rekonštrukcii vodovodu na týchto uliciach sme sa rozhodli, že je na čase zrealizovať aj tento investičný zámer, na ktorý sme vyčlenili 70 000 eur z rozpočtu obce. Touto cestou vás chcem požiadať o strpenie počas rekonštrukcie, aby nepremysleným pohybom nedošlo k znehodnoteniu dlho očakávanej cesty. Po rekonštrukcii budovy školy sme sa spolu s pani riaditeľkou školy a poslancami rozhodli zrealizovať aj opravu oplotenia a vybudovanie odkvapového chodníka okolo budovy školy. Bude sa to investovať z rozpočtu ZŠ s MŠ Gerlachov a obce Gerlachov, a tým opäť skrášlime prostredie pre detičky, ktoré našu školu navštevujú. Touto cestou sa chcem veľmi pek-

ne poďakovať Mgr. Daniele Vyšňovej a jej kolektívu, ktorí svojou prácou stále zlepšujú podmienky pre žiakov školy a škôlky.

Začali sme s presťahovaním knižnice z budovy obecného úradu do zrekonštruovaných priestorov v budove školy (bývalý byt). Veľmi pekne sa chcem aspoň týmto spôsobom poďakovať našej dlhoročnej knižničke Jarmile Faixovej, ktorá maximum voľného času venuje našej knižnici, a samozrejme aj pani učiteľke Alene Kičinovej, ktorá je jej pri sťahovaní knižnice nápomocná.

Chcem sa poďakovať aj všetkým, ktorí pripravujú lyžiarske trate, na ktoré sú veľmi dobré ohlasy našich občanov, ale aj širokej verejnosti. Veľká vďaka za ich prácu, ktorú vykonávajú nielen počas zimy, ale celý rok.

Ako som už v predchádzajúcich číslach písal, budem

rád, keď budete aj Vy svojimi postrehmi a nápadmi prispievať k zlepšeniu života v našej obci. Preto sme vytvorili emailovú adresu: obcan.gerlachov@gmail.com. Tu vás poprosíme napísať váš postreh a nápad. Vaše postrehy a nápady budeme zbierať, budeme sa nimi zaoberať na zastupiteľstvách a na jednotlivých komisiách. Samozrejme, anonymné návrhy nebudeme evidovať. Aj týmto spôsobom chceme priblížiť zapojenie našich občanov do fungovania našej obce a veríme, že to bude prínosom, najmä v tejto dobe, keď sa snažíme znižovať mobilitu našich občanov na minimum.

Všetci už asi viete, že 25. 2. 2021 sme boli spolu so starostami obce Mengusovce a Štola predvolaní do Prešova, kde nám bolo oznámené od regionálneho riaditeľa Slovenskej pošty, a.s., že poľčku pošty v našich obciach zrušia. Postavili nás pred hotovú vec, bez nároku na jednanie. Samozrejme, ako to začína byť poslednú dobu vo viacerých oblastiach pravdom, že rozhodnú o nás a bez nás. Aj napriek tomu, že sme sa snažili našou argumentáciou zdôrazniť potre-

bu zachovania pošty v našich obciach, sme dostávali stále odpoveď, že je to z dôvodu ekonomického šetrenia a naše pošty sú dlhodobo v mínusových číslach. Pri vyťažovaní našich pošty nie sme o tom presvedčení. Nevzdávame sa a robíme maximum, aby sme kamennú prevádzku Slovenskej pošty v našej obci udržali. Reakcie na zrušenie našich pošty budeme postupne zverejňovať na našej webovej stránke. O tejto problematike vás chceme informovať a zdôrazniť, že sme boli a stále budeme zásadne proti zrušeniu prevádzky pošty v našej obci.

Na záver sa vám všetkým chcem poďakovať a popriať nám všetko dobré, hlavne veľa zdravia, lebo to je dnes najdôležitejšie. Skúsme si všetci navzájom odpustiť a pomáhať jeden druhému. Tešme sa aj z maličkostí. Prajem nám všetkým, aby sme sa mohli čo najskôr jeden na druhého usmiať bez rúška a respirátora.

Prijemné prežitie veľkonočných sviatkov, ženám veľa vody a všetkým ostatným príjemnú rodinnú atmosféru a pohodu v kruhu najbližších.

Mgr. Ján Hroboň,
starosta obce

Zdravotnícky prístroj AED na záchranu života je už aj v našej obci

V obci Gerlachov máme uvedený do prevádzky nový automatický externý defibrilátor (AED). AED je bezpečný a jednoduchý zdravotnícky prístroj, ktorý vedie záchrancu krok za krokom zvukovými pokynmi. Je schopný bezchybne automaticky analyzovať elektrickú činnosť srdca prostredníctvom elektród nalepených na hrudník postihnutého a pokiaľ je to vhodné, odporučí podanie elektrického výboja. Naš automatický externý defibrilátor bol zaregistrovaný do databázy AED vedenej Operačným strediskom záchrannej zdravotnej služby

Slovenskej republiky.

Prístroj obec dostala ako dar. Externý defibrilátor je umiestnený na budove obecného úradu v Gerlachove, aby bol v prípade potreby záchranu človeka dostupný. Umiestnený je pod dohľadom kamerového systému. Prístroj je plnoautomatický a používateľ navádza hlasovými pokynmi.

Ešte raz sa chcem veľmi pekne poďakovať najmä darcom a všetkým, ktorí prispeli k uvedeniu automatického externého defibrilátora do prevádzky.

Mgr. Ján Hroboň,
starosta obce

Pozitívne premeny našej školy

„Veľké veci sa netvoria impulzivne, ale sú súborom malých postupných krokov.“

Vincent Van Gogh

V duchu slov slávneho maliara sa snažíme viesť vzdelávanie na Základnej škole s materskou školou v obci Gerlachov. Vzdelávanie je celoživotná cesta, ktorú v sebe každý musí objaviť sám. Naším cieľom je spolu s materskou školou pomôcť žiakom a deťom nájsť túto cestu a objaviť v sebe lásku k učeniu, čo sa odvíja aj na spôsobe, ktorým vychovávame a vzdelávame. Máme školu, v ktorej sa deti dopoludnia aktívne učia a popoludní tvorivo pracujú.

So začiatkom nového roku to bola pre všetkých opäť výzva, a aj napriek tomu sme sa

šikovne prispôbili situácii okolo nás. Oddychnutí a plní energie nastúpili naši zamestnanci po vianočných prázdninách do práce. Vzdelávací proces sa presunul do virtuálneho sveta, a my sme mohli pokračovať vo zveľaďovaní vnútorných priestorov.

Ako prvý sme sa rozhodli vyriešiť dlhoročný problém, ktorý predstavoval prekážku vo vzdelávaní a rozvoji detí. V škole žiakom chýbala telocvičňa. Doteraz sa na športovanie využíval školský dvor. Podarilo sa nám však zriadiť bezpečnú miestnosť na cvičenie, ktorú vybavíme novým telovýchovným náradím. Na

rozvíjanie telesnej a pohybovej zdatnosti budú deti využívať žinenky, lavičky, fit lopty, švihadlá a iné.

Potešujúcou aktivitou bolo v spolupráci s obecným úradom presťahovanie obecnej knižnice do priestorov školy. Keďže si myslíme, že vzdelávanie nepatrí len do školských lavíc, ale aj mimo nich, rozhodli sme sa vytvoriť priestor prístupný pre všetkých občanov obce. V knižnici chceme poskytnúť miesto pre ľudí na oddych, zábavu a rozvoj čitateľskej gramotnosti a intelektu.

Najväčšiu investíciu pre nás predstavuje úprava areálu školy. V spolupráci s obcou plánujeme na jar meniť vonkajšie oplotenie, vyasfaltovať prízjazdovú cestu a položiť novú dlažbu okolo budovy.

Neláhkú úlohu v tomto pandemickom období majú aj rodičia, ktorí musia svoje deti učiť doma. Tým, ktorí to potrebujú, ponúkame pomocnú ruku v podobe individuálnych konzultácií. Máme záujem, aby naši žiaci nestagnovali a zvládli základné učivo v danom ročníku.

Toto všetko a ešte viac sa snažíme docieľiť využívaním

moderných foriem a metód vo výchove a vzdelávaní – Hejného metóda matematiky, s ktorou začíname už v materskej škole, individuálny prístup k žiakom, odborné kvalifikovaný a obetavý pedagogický kolektív. Máme moderné triedy vybavené interaktívnymi tabuľami a dataprojektormi, počítačovú učebňu a nové moderné učebné pomôcky. Zapojili sme sa do projektu „Múdre hranie.“ Zo získaných finančných prostriedkov nakúpime pre deti v materskej škole rôzne pomôcky na rozvoj matematickej, prírodovednej a predčitateľskej gramotnosti. Rôznymi aktivitami si deti vedené k zdravému životnému štýlu, pozitívnemu vzťahu k prírode, kritickému mysleniu a rozvíjaniu osobnosti tým smerom, ktorý ich dokáže najviac obohatiť. Okrem toho poskytujeme pre deti so špeciálnymi požiadavkami na vzdelávanie osobitnú starostlivosť a venuje sa im pedagogický asistent. Takýmto spôsobom je zefektívnené vzdelávanie všetkých detí a nikto nie je ukrátený o možnosť získať čo najkvalitnejšie vzdelanie vzhľadom na

jeho individuálne schopnosti.

Po výchovných a vzdelávacích aktivitách sú deti vedené aj k zábave. Pravidelne organizované výlety v prírode, kultúrne udalosti, športové a umelecké súťaže, ich obohacujú o nenahraditeľnú živú skúsenosť so svetom umenia a kultúry v našom regióne. Touto formou utužujeme kolektívne vzťahy, podporujeme tradície a vedíme deti k intelektuálnemu mysleniu.

Ak dokážeme výchovou a vzdelávaním formovať sebavedomé, slobodne uvažujúce a tvorivé deti, vyrastú z nich sebavedomé, slobodne uvažujúce a tvoriví dospelí.

A čo nás ešte čaká?

V apríli sa uskutoční zápis do základnej školy. Zapisujú sa deti narodené od 1.9.2014

do 31. 8. 2015 a deti, ktoré mali v minulom školskom roku odklad školskej dochádzky. Bližšie informácie o zápise nájdete na našej stránke www.zssmsgerlachovpp.edu-page.org.

Budeme skrášľovať okolie školy a priestor v obci v rámci aktivít „Vyčistíme si Slovensko“ a „Deň Zeme“. V máji prebehne aj zápis do materskej školy. Prichystáme s deťmi darčeky pre mamičky na ich sviatok „Deň matiek“. Naplánujeme si pekný výlet. V posledný mesiac školského roka, v júni oslavíme „Deň detí“ a budeme sa pripravovať na jeho ukončenie.

Veríme, že všetky tieto aktivity sa uskutočnia už za plnej prevádzky školy.

Mgr. Daniela Vyšňová

Oživenie tradície behu na lyžiach v Gerlachove

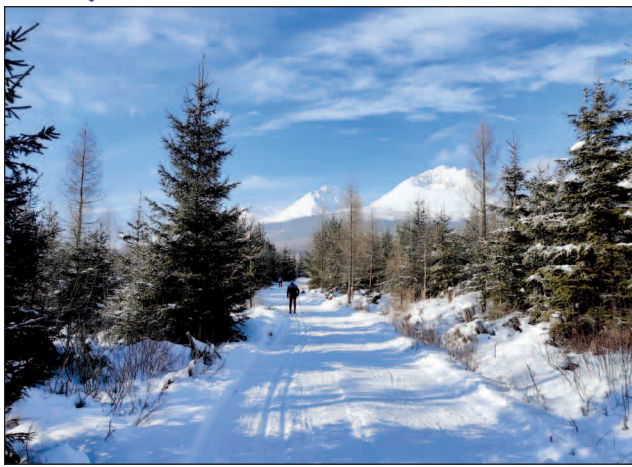
Sme radi, že napriek komplikovanej situácii za posledný rok sa nám podarilo odštartovať už dlhšie plánovaný projekt s názvom „Bežecké trate Tatraheim“.

Pod záštitou ŠKP Vysoké Tatry sme už 30. 11. 2020 mohli vďaka dobrým poveternostným podmienkam vyraziť na našu prvú úpravu bežkových lyžiarskych tratí v tohtoročnej zimnej sezóne. Po teplom decembri sa zima opäť prihlásila o slovo začiatkom nového roku a od 7. 1. 2021 do 24.2.2021 sme pravidelne upravovali trate pre beh na lyžiach z obce Gerlachov po okruhu Tatraheim pod Tatranskou Poliankou s napojením na turistický chodník zo Sibíra až do Vyšných Hágov v celkovej dĺžke 23 km. Naším cieľom je oživiť tradíciu behu na lyžiach v podhorí a sprístupniť ju pre občanov Gerlachova, ale aj

pre širokú verejnosť.

Z Gerlachova po hotel Hubert, resp. po Pálenicu upravujeme trate nielen pre bežcov na lyžiach, ale aj pre chodcov. Od Pálenice vyššie boli okruhy Tatraheim určené už len pre bežcov na lyžiach. Aj vďaka informačným tabuliam a značeniu tratí sa nám podarilo bezpečne dodržať smer jazdy na okružoch a odkloniť chodcov na vedľajšie lesné cesty.

Do ďalšej zimy máme v pláne vyrovnávacie práce na okružoch Tatraheim, aby sa dalo lyžovať a upravovať trate čo najefektívnejšie aj pri menšom množstve snehu a pridať informačný meteo systém s web kamerou.

V lete máme v pláne údržbu chodníka z Gerlachova po T. Polianku, ako aj odvodnenie podmočených úsekov pod hotelom Hubert, aby chodci prešli kritické miesta „suchou nohou“. Dúfame, že klimatické podmienky budú aj ďalšie zimy priaznivé a časom prinavrátíme do Gerlachova preteky v behu na lyžiach! Potešili nás pozitívne reakcie od ľudí či už s lyžami na nohách, alebo bez nich. Pre viac informácií o aktuálnom stave tratí a našich aktivitách na nich nás môžete sledovať na internetovej stránke tatraheim.sk alebo na Facebooku - areál bežeckého lyžovania Tatraheim (<https://www.facebook.com/tatraheim/>)

Samozrejme, všetky tieto aktivity by neboli možné bez pomoci. Sme veľmi vďační za pomoc a ústretovú komunikáciu hlavne obci Gerlachov, Urbáru Gerlachov, mestu Vysoké Tatry a Oblasťnej organizácii cestovného ruchu.

Veríme, že naša spolupráca bude pokračovať aj nasledujúce roky a prinesie osoh pre šport a voľnočasové aktivity v obci Gerlachov.

Prajeme vám všetko dobré a s heslom „V zdravom tele zdravý duch“ vás pozdravuje kolektív ŠKP Vysoké Tatry na čele s Mgr. Pavlom Mlynárom, Peter a Martin Mlynár a Martin Faix.

Mgr. Peter Mlynár

Nakladanie s odpadom

Od marca do októbra máme opäť otvorené obecné kompostovisko na ktorom používame technológiu aeróbného kompostovania, ktorá rieši šetrné nakladanie, resp. zhodnocovanie vybraných častí biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov (BRKO) – trávnej biomasy, listia, drevnej hmoty, pozberových zvyškov z pestovania ovocia a zeleniny zo záhrad, vytriedeného rastlinného biologického odpadu z domácností. Na kompostovisko nepatria korene zo stromov a kríkov, zem so skalami a iný odpad, ktorý je biologicky nerozložiteľný. Prevádzkový čas: Pondelok: od 14.00 do 15.00 hod, Streda: od 15.00 do 17.00 hod, Sobota: od 14.00 do 16.00 hod. Vo výnimočných prípadoch môže byť doba upravená podľa potreby, ale len po predchádzajúcej dohode a so súhlasom zodpovedného pracovníka, resp. starostu obce.

Stále nezabúdajte na dôležitosť separovania!!!

Triedenie odpadu výrazne redukuje množstvo komunálneho odpadu ukladaného na skládky odpadov, eliminuje riziko tvorby čiernych skládok, znižuje náklady na odvoz a uloženie netriedeného odpadu na skládku, šetrí sa prírodné zdroje a suroviny, ktoré môžu byť ďalej využité v procese recyklácie, znižujú sa nepriaznivé dopady pôsobenia človeka na životné prostredie, čím občan prispieva k čistejšiemu životnému prostrediu.

Mgr. Ján Hroboň
starosta obce Gerlachov

Takto sa správame k prírode!

Vakcinácia líšok

Na orálnu vakcináciu líšok proti besnote, ktorá sa uskutoční od 7. do 18. apríla bude použitá vakcinačná návnada LYSVULPEN.

Celkovo bude plošne rozmiestnených 363 898 návnad leteckou pokládkou na území celého Slovenska. Agrozorzi žiadajú ľudí, ktorí sa v týchto dňoch vyskytujú v prírode, aby boli obozretní a návnadám sa vyhli. Zmes je naplnená do plastických toboliek (blistrov), ktoré sú obalené návnadovou hmotou. Návnada je čiernohnedej farby, guľatého alebo hrnateho tvaru, pevnej konzistencie. (pnr)

PODTATRANSKÝ KURIÉR

Spoločensko-ekonomický občasník

Vydavateľ:

Podtatranský kuriér, s. r. o.,

Kysucká 3416/27,

05801 Poprad

IČO: 462 859 03,

Majiteľka a inzercia:

Janka Hriňáková

0903 608 499

marketing@podtatransky-kurier.sk

Redakcia:

Zodpovedná redaktorka:

PhDr. Ľudmila Rešovská

Redakcia: 0905 348 487

e-mail: novykurier@gmail.com,

redakcia@podtatransky-kurier.sk,

web:

<http://www.podtatransky-kurier.sk>

Tlač: Petit Press, a. s.,

Kopčianska 22, Bratislava

MK SR: EV 4442/11

ISSN: 1338-5402

Správa NP Slovenský raj pripravuje novinky

Ostatné chladnejšie dni, sem-tam so snežením, akoby oddialovali príchod jari. Príroda sa však tvrdo hlási o svoje práva. Nudzový stav, ktorý potvrdia pomaly do konca apríla, nám ešte nedovoľí naplno sa rozbehnúť za čerstvým vzduchom a užívať si teplé slnečné lúče. Ale naše národné parky sa na príchod jari a letnej sezóny už pripravujú. O tom, aká bola zima, ale aj čo zamestnanci Národného parku Slovenský raj (NP SR) pripravujú pre svojich návštevníkov, sme hovorili s Ing. Tomášom Dražilom, riaditeľom Správy NP Slovenský raj.

Ako by ste stručne zhodnotili minulé rok z pohľadu zimnej sezóny v Slovenskom raji?

- Bola zvláštna, určite iná ako iné sezóny v Slovenskom raji. Aj pobyt turistov v národnom parku určovali pravidlá kovidovej pandémie. Kým na jar minulého roku sme mali v národnom parku minimum ľudí, tak v špičke sezóny, v mesiacoch júl a august boli dni, keď národný park doslova praskal

vo švíkoch. Potvrdilo to aj naše sčítanie turistov, kde sme v horúci augustový deň zaznamenali na turistických chodníkoch rekordný počet návštevníkov, ktorých bolo viac ako 7 000. Takýto vysoký počet turistov za jeden deň v roklinách a na chodníkoch v našom národnom parku nikdy nebol. Na druhej strane čísla návštevnosti za celú sezónu poklesli oproti roku 2019 o tretinu. Veľmi osobitá bola aj zimná sezóna. Pri tra-

dičnom termíne zimného sčítania, ktoré sa realizuje vždy v termíne zimných prázdnin na východe, sme 25. 2. 2021 napočítali v celom národnom parku na tradičných sčítavacích miestach takmer 600 osôb a na miestach prímestskej rekreácie, ďalších 300 osôb. Práve pre situáciu s kovidom sme rozšírili naše tradičné sčítacie miesta o nové. Napríklad, okolie Vernára hojne využívajú aj obyvatelia Popradu a prišli s deťmi na zjazdovku sa posádkovať. Kým po iné roky bolo v raji v zime do 200 ľudí, teraz ich bolo štvornásobne viac.

Čo si boli schopní „vymyslieť“ tzv. milovníci prírody, aby skomplikovali život nielen zvieratám tu žijúcim, ale aj zamestnancom Správy NP Slovenský raj?

- Chcem zdôrazniť, že je úplne v poriadku, ak ľudia navštevujú park a chodia po turistických chodníkoch. Mimo chodníkov, NP Slovenský raj má zo všetkých národných parkov najhustejšiu sieť turistických chodníkov a najkrajšie atrakcie sú práve na nich. Problémom je, ak ľudia chodia mimo chodníkov, osobitne v zime. Zvieratá sú zvyknuté na pohyb ľudí na chodníkoch, ale stresuje a narúša ich prirodzené cykly, ak množstvo ľudí chodí mimo turistických chodníkov. Toto sa deje práve teraz, v čase korony. Neúmerne nám narastá počet návštevníkov v nedotknutom prírodnom prostredí. Osobitne škodlivé je voľné lyžovanie v hluchánich priestoroch,

Jeden z posledných zimných pohľadov zo Slovenského raja.

napr. vo Vernári, v oblasti Prednej hole. Túto zimu to bol naozaj veľký problém. Apelujeme preto sústavne na ľudí, aby v národnom parku chodili výhradne po turistických chodníkoch.

Aká je z pohľadu správy národného parku príprava na jar a leto v Slovenskom raji? Chystáte pre návštevníkov novinky?

- Áno. Získali sme spoločne s OOCR Slovenský raj

Roklina Suchá Belá v zime.

& Spiš projekt od nemeckej nadácie DBU na zlepšenie kvality zážitku turistov v národnom parku. V trojuholníku medzi Čingovom, Podleskom a Kláštorskou sa masívne budú opravovať zostupové chodníky, ktorým sa doteraz nikto nevenoval. V Suchej Belej sa umiestnia kamery k Misovým vodopádom, z ktorých pôjde obraz na internet a na veľkoplošné tabule v strediskách cestovného ruchu. Návštevník uvidí situáciu v rokline a sám sa rozhodne, či preťaženú roklinu navštívi alebo nie. Veľkým problémom je absencia toalety v prírodnom prostredí. Na vrchole Suchej Belej umiestňujeme ako prvú lastovičku ekotoaletu. Uvidíme, ako sa osvedčí. Čerešničkou na torte bude prestavba a nová expozícia v našom informačnom centre na Podlesku, ktorá bude venovaná roklinám. (red)

Snímky: Peter Oleksák,
Správa NP Slovenský raj

Poniklec slovenský, symbol jari a Národného parku Slovenský raj rozkvitá práve v týchto dňoch.